

REFERAT Social- og Sundhedsudvalget 2018-2021 d. 03-05-2021

Mødedato Mandag d. 03. maj 2021 kl. 00:00

Mødested Byrådssalen, Landemærket 26, Rønne

Indholdsfortegnelse

Fraværende og bemærkninger til dagsordenen.....	3
Dialogmøde med Center for Psykiatri og Handicap.....	5
Dialogmøde med Center for Sundhed og Forebyggelse.....	8
Dialogmøde med Center for Ældre.....	11
Udvalgets pejlemærker for 2022.....	14
Spareforslag budget 2022.....	18
Udkast til tidsplan for revision af kvalitetsstandarder voksenhandicapområdet.....	21
Frit valg priser for praktisk hjælp og personlig pleje pr. 1. juni 2021.....	24
Opdatering af beslutningsgrundlag for etablering af nyt plejecenter m.m.....	28
Plejecenter Nylars - Målgruppe, boliger m.m.....	35
Opfølgning på indsats for bekæmpelse af ensomhed blandt ældre.....	39
Redegørelse for magtanvendelser på ældreområdet 2020.....	42
Tilsyn 2020 Plejecenter Nørremøllecentret.....	46
Opfølgende plejecentertilsyn – Plejecenter Klippebo.....	51
Årsrapport 2020 for Rusmiddelområdet.....	54
Status på udviklingen indenfor Genoptræningen i BRK.....	57
Etablering af ungeråd.....	62
Sager til høring i Ældreråd og Handicapråd.....	70
Gensidig orientering.....	72

Punkt 1: Fraværende og bemærkninger til dagsordenen

Åbent punkt

1 Fraværende og bemærkninger til dagsordenen

00.01.00P35-0103

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Social- og Sundhedsudvalget	03-05-2021	1	

Fraværende

Afbud fra René Danielsson

Afbud fra Rebecca Douglas Elleby

Bemærkninger til dagsordenen

Ældrechef Christiana Thorén Lilliedal deltager under samtlige punkter

Sundhedschef Karina Nørby deltager under samtlige punkter

Psykiatri og handicapchef Margrethe Vogt Thuesen deltager under samtlige punkter

Leder af Ejendomsservice Kim Eilif Rasch Pedersen deltager under punkt 9.

Punkt 9 behandles umiddelbart efter punkt 4.

Punkt 2: Dialogmøde med Center for Psykiatri og Handicap

Åbent punkt

2 Dialogmøde med Center for Psykiatri og Handicap

00.01.00P22-0079

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Social- og Sundhedsudvalget	03-05-2021	2	

Politisk sagsgang

Social- og Sundhedsudvalget beslutter

Resumé

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget har besluttet, at som led i den politiske budgetproces i 2021 afholdes et dialogmøde, hvor udvalget mødes med repræsentanter fra centrene under udvalgets område; Center for Psykiatri og Handicap, Center for Sundheds og Forebyggelse og Center for Ældre.

Indstilling og beslutning

Servicedirektøren indstiller, at

- Center for Psykiatri og Handicap og udvalget drøfter status på arbejdet i centeret, herunder implementering af emner i budgettet for 2021, udvalgets mål og udfordringer og opmærksomhedspunkter i forhold til det videre arbejde og budget 2022.

Social- og Sundhedsudvalget, den 3. maj 2021:
Drøftet.

Sagsfremstilling

Udvalgene skal sætte retning for udviklingen af deres ansvarsområder. Dette skal ske i forlængelse af det politiske målarbejde, udvalget har gennemført i valgperioden, og i respekt for kommunalbestyrelsens visioner.

Udvalget afholder som led i den løbende dialog om budget, politikker, pejlemærker og mål dialogmøder med centrene under udvalgets område. Dialogmøderne har til formål at afdække udfordringer og opmærksomhedspunkter, som udvalgene kan have for øje i forhold til det videre arbejde og budget for 2022.

Derudover er dialogmøderne tænkt som en mulighed for centrene til at gøre rede for hvordan "tingenes tilstand" er i de enkelte centre: Hvad går godt og hvad går mindre godt?

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget har på mødet d. 8. april 2021 godkendt den politiske budgetproces for budget 2022. Denne foreskriver, at årets dialogmøder holdes i maj i forbindelse med de ordinære udvalgsmøder.

Et repræsentativt udsnit af medarbejdere og ledere i centeret med Centerchefen i spidsen giver på mødet en mundtlig status på arbejdet generelt i centeret. Dette kan fx være omkring

implementering af budget 2021, herunder udvalgets mål, og øvrige relevante emner. Oplægget tjener som afsæt for den efterfølgende dialog med udvalget.

Efter budgetvedtagelsen i oktober afholdes endnu et dialogmøde med henblik på at drøfte implementeringen af budget 2022.

Fra Center for Psykiatri og Handicap deltager:

Margrethe Vogt Thuesen – Psykiatri og handicapchef
Pia Jonge – leder af Bo- og dagtilbuddene Klintebo
Line Jeppsen – Leder af Socialpsykiatriens botilbud Kommandanthøjen
Natasja Sander Mortensen – leder af Bo- og dagtilbuddet Røbo
Gunvor Poulsen – Konstitueret leder af botilbuddet Stenbanen
Mette Sode Hansen - Socialrådgiver
Jesper Klindt - Værkstedsassistent
Helle Rottbøll - Hjemmevejleder
Søs Andersen - Socialpædagog
Wickie Bay- Social- og sundhedsassistent
Susanne Kofoed Seide – Social- og sundhedsassistent
Anja Thorsen - Pædagog
Heidi Sonne Sørensen - Specialist
Gitte Damkjær - Socialpædagog

Økonomiske konsekvenser

-

Supplerende sagsfremstilling

-

Punkt 3: Dialogmøde med Center for Sundhed og Forebyggelse

Åbent punkt

3 Dialogmøde med Center for Sundhed og Forebyggelse

00.01.00P22-0079

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Social- og Sundhedsudvalget	03-05-2021	3	

Politisk sagsgang

Social- og Sundhedsudvalget beslutter

Resumé

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget har besluttet, at som led i den politiske budgetproces i 2021 afholdes et dialogmøde, hvor udvalget mødes med repræsentanter fra centrene under udvalgets område; Center for Psykiatri og Handicap, Center for Sundheds og Forebyggelse og Center for Ældre.

Indstilling og beslutning

Servicedirektøren indstiller, at

- Center for Sundhed og Forebyggelse og udvalget drøfter status på arbejdet i centeret, herunder implementering af emner i budgettet for 2021, udvalgets mål og udfordringer og opmærksomhedspunkter i forhold til det videre arbejde og budget 2022.

Social- og Sundhedsudvalget, den 3. maj 2021:
Drøftet.

Sagsfremstilling

Udvalgene skal sætte retning for udviklingen af deres ansvarsområder. Dette skal ske i forlængelse af det politiske målarbejde, udvalget har gennemført i valgperioden, og i respekt for kommunalbestyrelsens visioner.

Udvalget afholder som led i den løbende dialog om budget, politikker, pejlemærker og mål dialogmøder med centrene under udvalgets område. Dialogmøderne har til formål at afdække udfordringer og opmærksomhedspunkter, som udvalgene kan have for øje i forhold til det videre arbejde og budget for 2022.

Derudover er dialogmøderne tænkt som en mulighed for centrene til at gøre rede for hvordan "tingenes tilstand" er i de enkelte centre: Hvad går godt og hvad går mindre godt?

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget har på mødet d. 8. april 2021 godkendt den politiske budgetproces for budget 2022. Denne foreskriver, at årets dialogmøder holdes i maj i forbindelse med de ordinære udvalgsmøder.

Et repræsentativt udsnit af medarbejdere og ledere i centeret med Centerchefen i spidsen giver på mødet en mundtlig status på arbejdet generelt i centeret. Dette kan fx være omkring

implementering af budget 2021, herunder udvalgets mål, og øvrige relevante emner. Oplægget tjener som afsæt for den efterfølgende dialog med udvalget.

Efter budgetvedtagelsen i oktober afholdes endnu et dialogmøde med henblik på at drøfte implementeringen af budget 2022.

Fra Center for Sundheds og Forebyggelse deltager:

Anna Patricia Trisse Greenin - Tandlæge
Pia Juul Hansen – Leder af Hjælpemidler
Pia Sonne Jensen – Social- og sundhedsassistent
Charlotte Høffding Larsen – Leder af Sygeplejen
Jette Ludvig - Overtandlæge
Katja Madsen - Fysioterapeut
Connie Mogensen - Sekretær
Sussie Nøhr - Demenskoordinator
Karina Nørby - Sundhedschef
Lene Hvass Olsen - Forstander
Karina Randrup – EOJ underviser
Marianne Steenstrup Svendsen - Konsulent
Janike Thisen – Leder af rehabilitering Sønderbo
Hanne Ulrich – Leder af Rusmiddelområdet

Økonomiske konsekvenser

-

Supplerende sagsfremstilling

-

Punkt 4: Dialogmøde med Center for Ældre

Åbent punkt

4 Dialogmøde med Center for Ældre

00.01.00P22-0079

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Social- og Sundhedsudvalget	03-05-2021	4	

Politisk sagsgang

Social- og Sundhedsudvalget beslutter

Resumé

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget har besluttet, at som led i den politiske budgetproces i 2021 afholdes et dialogmøde, hvor udvalget mødes med repræsentanter fra centrene under udvalgets område; Center for Psykiatri og Handicap, Center for Sundheds og Forebyggelse og Center for Ældre.

Indstilling og beslutning

Kommunaldirektøren indstiller, at

- Center for Ældre og udvalget drøfter status på arbejdet i centeret, herunder implementering af emner i budgettet for 2021, udvalgets mål og udfordringer og opmærksomhedspunkter i forhold til det videre arbejde og budget 2022.

Social- og Sundhedsudvalget, den 3. maj 2021:
Drøftet.

Sagsfremstilling

Udvalgene skal sætte retning for udviklingen af deres ansvarsområder. Dette skal ske i forlængelse af det politiske målarbejde, udvalget har gennemført i valgperioden, og i respekt for kommunalbestyrelsens visioner.

Udvalget afholder som led i den løbende dialog om budget, politikker, pejlemærker og mål dialogmøder med centrene under udvalgets område. Dialogmøderne har til formål at afdække udfordringer og opmærksomhedspunkter, som udvalgene kan have for øje i forhold til det videre arbejde og budget for 2022.

Derudover er dialogmøderne tænkt som en mulighed for centrene til at gøre rede for hvordan "tingenes tilstand" er i de enkelte centre: Hvad går godt og hvad går mindre godt?

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget har på mødet d. 8. april 2021 godkendt den politiske budgetproces for budget 2022. Denne foreskriver, at årets dialogmøder holdes i maj i forbindelse med de ordinære udvalgsmøder.

Et repræsentativt udsnit af medarbejdere og ledere i centeret med Centerchefen i spidsen giver på mødet en mundtlig status på arbejdet generelt i centeret. Dette kan fx være omkring

implementering af budget 2021, herunder udvalgets mål, og øvrige relevante emner. Oplægget tjener som afsæt for den efterfølgende dialog med udvalget.

Efter budgetvedtagelsen i oktober afholdes endnu et dialogmøde med henblik på at drøfte implementeringen af budget 2022.

Fra Center for Ældre deltager:

Christina Thorén Lilliedal - Ældrechef
Tina Elleby - leder af Myndighed
Sussie Lau - Social- og sundhedsassistent
Helle Kofoed - Omsorgsmedhjælper
Lone Christoffersen - Social- og sundhedsassistent
Annette Larsen - Hjemmeplejeleder
Nadja Skovgaard - konstitueret faglig koordinator

Økonomiske konsekvenser

-

Supplerende sagsfremstilling

-

Punkt 5: Udvalgets pejlemærker for 2022

Bilag

Pejlemærker SSU adm udkast

Åbent punkt

5 Udvalgets pejlemærker for 2022

00.30.00G01-0036

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Social- og Sundhedsudvalget	03-05-2021	5	

Politisk sagsgang

Social- og Sundhedsudvalget beslutter

Resumé

Udvalgenes målarbejde er midlertidigt afløst af et arbejde med at forberede overgangen til en ny valgperiode. Dette sker med udpegning af pejlemærker for kommende udvalg, der skal arbejde med udvalgets områder.

Indstilling og beslutning

Servicedirektøren indstiller, at

- Udvalget drøfter pejlemærker med udgangspunkt i administrationens oplæg

Social- og Sundhedsudvalget, den 3. maj 2021:

Social- og Sundhedsudvalget drøftede de i bilaget nævnte 3 pejlemærker.

Udvalget støtter at de 3 pejlemærker videregives til den nye kommunalbestyrelse.

Sagsfremstilling

I forlængelse af styringsmodellen i Bornholms Regionskommune arbejder udvalg og kommunalbestyrelse hvert år med mål for det kommende budget. Målarbejdet er tæt knyttet til de strategier og handleplaner, som udvalgene har arbejdet med i valgperioden, så der kommer en klar sammenhæng mellem de politiske ambitioner og de økonomiske prioriteringer.

Idet året 2021 er et det sidste år i valgperioden, betyder det at processen ændres i forhold til et normalt år med målproces for udvalgene, jf. budgetvejledningen ([besluttet af Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget d. 8. april 2021](#)).

Det betyder helt konkret, at udvalgene ikke skal udarbejde mål for det kommende budget. Hensigten med dette er at give ny kommunalbestyrelse og de nye udvalg fuldt ejerskab over målene i en nye valgperiode, og dermed også i det kommende budgetår.

I [2018 besluttede kommunalbestyrelsen en hovedvision om at være 42.000 indbyggere i 2028, samt en række visionsspor](#), der understøtter udviklingen af samfundet.

På baggrund af visionerne har udvalgene over de seneste år arbejdet med nye politikker og strategier. Politikkerne og strategierne skal således sætte den politiske, strategiske retning for det arbejde, der i sidste ende skal indfri de politiske visioner.

Visioner, politikker og strategierne på de respektive udvalgsområder udgør den retning og det fokus som det enkelte udvalg har i budgetlægningen for 2022. Målarbejdet er således midlertidigt sat på pause, mens udvalgene arbejder med budgettet med udgangspunkt i det strategiske arbejde, der er foretaget eller i gang på udvalgsområderne.

For at sikre en overdragelse af viden mellem de nuværende udvalg og de nye, der dannes i forlængelse af kommunalvalget, skal udvalgene i år arbejde med pejlemærker.

Pejlemærker adskiller sig fra mål, idet der ikke nødvendigvis anvises noget, der skal nås i det kommende budgetår. Et pejlemærke for udvalgets arbejde vil således være en angivelse af hvor udvalget ville have haft sit fokus i 2022, såfremt udvalget skulle arbejde videre fra de vedtagne politikker og strategier. Pejlemærkerne skal således ses som gode råd til det udvalg, der skal arbejde videre med området.

Hvert udvalg forventes at udpege 3-4 pejlemærker. Det kan opleves som ret få, men meningen er, at udvalgene skal prioritere, hvad de anser for absolut vigtigst for et nyt udvalg i en ny valgperiode. Det er med andre ord ikke en udtømmende opgaveoversigt, men de helt essentielle emner, der skal udgøre pejlemærkerne.

Vedhæftet dagsordenen findes et oplæg, der er udarbejdet af centerchefer og direktøren for området i fællesskab. Oplægget skal ses som et forslag til hvilke områder, opgaver, udfordringer og muligheder udvalget med fordel kan overveje at give videre.

På Social- og Sundhedsudvalgets område er det især udsigterne til en markant ændret demografi, der sætter dagsordenen. Presset fra den demografiske udvikling sætter ind fra flere sider, idet flere ældre og flere kronikere vil medføre øgede krav til den borgernære service, der på Bornholm ydermere påvirkes af uligheden i sundhed. Det betyder, at der vil være flere opgaver, hvilket belastes yderligere af, at der i øjeblikket sker en opgaveflytning fra region til kommune.

Der er gennem de seneste år arbejdet intenst på, via en række projekter og tiltag, at skabe rammerne for at løse de udfordringer, der følger af den ændrede demografi. Det handler både om velfærdsteknologi, hverdagsinnovation, rehabilitering, men også om rekruttering og uddannelse. Demografien betyder nemlig også, at der er for få hænder til at løse opgaverne.

Det er således administrationens vurdering, at der er behov for både at holde fast i de nuværende indsats, men også at skabe rum for strategisk nytænkning i den kommende valgperiode. Dette kan fx tage afsæt i Folkesundhedspolitikken og -strategiens 9 tværgående prioriteringer, som et nyt udvalg efter planen skal behandle i 2023.

Helt konkret vil administrationen med udgangspunkt i ovenstående anbefale, at et kommende udvalg tager fat på drøftelser, der kan lede frem til aktive beslutninger til hvordan udfordringerne løses. Det handler især om udfordringen med at få opgaverne til at hænge sammen med de tilgængelige ressourcer, især set i lyset at det næppe vil være muligt at rekruttere tilstrækkelige ressourcer. Det betyder, at et kommende udvalg bør drøfte og beslutte hvordan der arbejdes frem mod øget selvhjulpethed i mange former, hvordan der prioriteres i en mangelsituation, altså hvilken hjælp der er den mest afgørende (altså at reducere opgavemængden til trods for flere ældre). Samtidig bør et kommende udvalg arbejde aktivt sammen med såvel interne som eksterne aktører – herunder de øvrige udvalg – om at øge arbejdsudbud og rekruttering.

Endelig udestår processen for udarbejdelse af en værdighedspolitik. Det nuværende udvalg har en ambition om i samarbejde med borgerne, deres pårørende og medarbejderne i kommunen, at skabe et samlet politisk grundlag for, hvordan man kan videreudvikle rammer og muligheder for at borgerne på hele voksenområdet kan leve et så meningsfuldt, selvstændigt og udfoldet liv som muligt. Det anbefales derfor, at processen genoptages og videreføres af både det nuværende og det kommende udvalg, så snart pandemien tillader de planlagte aktiviteter.

Proces

Processen for udvalgets pejlemærker begynder således på maj-møderne, hvor oplægget drøftes i udvalget. På baggrund af udvalgets drøftelser tilpasses oplægget, og fremsættes igen til udvalgets godkendelse i juni.

Udvalgenes pejlemærker sættes op i et samlet dokument, der vil indgå i budgetprocessen, såvel som i visionsprocessen for en ny kommunalbestyrelse.

Parallelt med udviklingen af pejlemærkerne i udvalgene, arbejder administrationen på en opdateret orientering om [status på kommunalbestyrelsens visioner](#) (som tilfældet også var i 2020). Formålet med orienteringen er at give kommunalbestyrelsen en afsluttende status på, hvor langt regionskommunen er kommet i indfrielsen af de politiske ambitioner, der blev formuleret i begyndelsen af valgperioden.

Orienteringen forelægges Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget til orientering d. 9. juni, og videresendes både til kommunalbestyrelsens orientering på mødet d. 24. juni, og til kommunalbestyrelsens budgetmødet d. 23. juni. Orienteringen vil ligeledes indgå i materialet til en ny kommunalbestyrelses visionsproces i begyndelsen af 2022.

Økonomiske konsekvenser

-

Supplerende sagsfremstilling

-

Punkt 6: Spareforslag budget 2022

Bilag

Fordeling af sparerammen på 40 mio. kr.

Åbent punkt

6 Spareforslag budget 2022

00.30.02S00-0011

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Social- og Sundhedsudvalget	03-05-2021	6	

Politisk sagsgang

Social- og Sundhedsudvalget beslutter

Resumé

På mødet den 8. april 2021 har Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget besluttet processen for arbejdet med budget 2022.

For at imødekomme den økonomiske udfordring i 2022 har Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget besluttet, at der skal udarbejdes spareforslag for i alt 40 mio. kr., og at det er fagudvalgenes ansvar at oversende spareforslag til kommunalbestyrelsens budgetforhandlinger på udvalgets område, der imødekommer den besluttede økonomiske ramme.

På nærværende møde vil Social- og Sundhedsudvalget blive præsenteret for de spareforslag, der administrativt forslås på udvalgets områder. Præsentationen af det administrative oplæg vil være på overskriftsniveau og med foreløbige beløb, og udvalget skal på den baggrund tilkendegive, hvilke spareforslag der skal beskrives nærmere til endelig behandling på udvalgets møde den 31. maj 2021.

Indstilling og beslutning

Servicedirektøren indstiller, at:

- udvalget drøfter og giver input til den videre udarbejdelse af spareforslag til næstkommende udvalgs møde.

Social- og Sundhedsudvalget, den 3. maj 2021:

Social- og Sundhedsudvalget drøftede input til spareforslag.

Udvalget vil på næste udvalgs møde den 31. maj 2021 blive forelagt et samlet forslag til et sparekatalog indenfor dets område.

Sagsfremstilling

På mødet den 8. april 2021 har Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget besluttet processen for arbejdet med budget 2022, herunder en spareramme på 40 mio. kr., som fordeler sig på udvalg jf. tabel 1.

Sagen om budgetproces 2022 inkl. den politiske budgetvejledning var til orientering på kommunalbestyrelsens møde den 29. april 2021.

Tabel 1: fordeling af spareramme på udvalg

Udvalg	Andel af sparerammen
Børne- og Skoleudvalget	12.424.000 kr.
Social- og Sundhedsudvalget	16.659.000 kr.

Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget	3.747.000 kr.
Natur- og Miljøudvalget	4.325.000 kr.
Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget	2.845.000 kr.
I alt	40.000.000 kr.

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget har besluttet, at det er fagudvalgenes ansvar at oversende spareforslagene på udvalgets område til kommunalbestyrelsens budgetforhandlinger. Dette skal ske på mødet i juni og senest den 21. juni, så spareforslagene kan blive præsenteret for den samlede kommunalbestyrelse på budgetmødet den 23. juni.

I forhold til udvalgenes opgave med spareforslag, der kan oversendes til budgetforhandlingerne, er det en opgave som skal løses på udvalgsniveau. I vedlagte bilag er en fordeling af sparerammen på bevillinger, og det er med udgangspunkt i denne fordeling, at administrationen har udarbejdet det forslag til spareforslag, som præsenteres på nærværende møde. De enkelte udvalg kan dog vælge at fordele spareforslagene på en anden måde inden for egne områder.

Økonomiske konsekvenser

Social- og Sundhedsudvalget skal senest den 21. juni oversende spareforslag for 16.659.000 kr. til budgetforhandlingerne.

Supplerende sagsfremstilling

Punkt 7: Udkast til tidsplan for revision af kvalitetsstandarder voksenhandicapområdet

Bilag

Forslag - Tidsplan revision kvalitetsstandarder

Endeligt forslag - Tidsplan revision kvalitetsstandard

Åbent punkt

7 Udkast til tidsplan for revision af kvalitetsstandarder voksenhandicapområdet

27.36.00P23-0003

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Social- og Sundhedsudvalget	03-05-2021	7	

Politisk sagsgang

Social- og Sundhedsudvalget beslutter

Resumé

Social- og Sundhedsudvalget har udbedt sig, at der udarbejdes en tidsplan for revision af kvalitetsstandarder gældende indenfor udvalgets område.

Indstilling og beslutning

Servicedirektøren indstiller

- a) den udarbejdede tidsplan for revision af kvalitetsstandarder godkendes
- b) den sendes til orientering i Ældrerådet, Handicaprådet og Udsatterådet

Social- og Sundhedsudvalget, den 3. maj 2021:

- a) Den reviderede tidsplan godkendt.
- b) Den reviderede tidsplan sendes til orientering i Ældrerådet, Handicaprådet og Udsatterådet

Sagsfremstilling

Folketinget har på nogle af de store velfærdsområder gjort det lovpligtigt for kommunerne at udforme kvalitetsstandarder. Kvalitetsstandarder er nedskrevne og offentlige beskrivelser af, hvilken service kommunens borgere kan forvente på et givent område.

Reglerne om kvalitetsstandarder og serviceniveau fremgår af lov om social service (serviceloven) [§ 138](#) og [§ 139](#).

Da serviceloven er en rammelov, betyder det at den enkelte kommune selv kan og skal fastlægge det lokale serviceniveau. Det lokale serviceniveau kaldes også kvalitetsstandard eller vejledende retningslinje. Der er tale om lovgivningsmæssig forpligtigelse til at udarbejde kvalitetsstandarder når det handler om servicelovens [§§ 79, 79 a, 83, 83 a, 84, 86, 119-122](#) og [192](#)

Bornholms Regionskommune har en hel række kvalitetsstandarder på blandt andet voksenhandicapområdet, der revideres løbende når der enten er ændringer i det politisk vedtagne serviceniveau eller i den lovgivning hvori den enkelte kvalitetsstandard har sit lovmæssige udspring.

Det skal bemærkes at kvalitetsstandarderne kan omfatte flere lovgivningsområder, samt desuden kan involvere andre centre på udførerdelen (myndighed og ydelsesniveau) i Bornholms Regionskommune.

Udkast til tidsplan for revision af kvalitetsstandarder er vejledende, idet der kan komme ændringer i lovgivning, der betyder at en given kvalitetsstandard skal revideres før den foreslåede dato for revisionen.

Økonomiske konsekvenser

-

Supplerende sagsfremstilling

-

Punkt 8: Frit valg priser for praktisk hjælp og personlig pleje pr. 1. juni 2021

Åbent punkt

8 Frit valg priser for praktisk hjælp og personlig pleje pr. 1. juni 2021

27.39.04S29-0009

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Social- og Sundhedsudvalget	03-05-2021	8	

Politisk sagsgang

Social- og Sundhedsudvalget indstiller
Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget indstiller
Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

Der er blevet beregnet nye frit valg priser for kommunens levering af praktisk hjælp og personlig pleje, til afregning med de private leverandører på området, som er godkendt til at levere hjemmehjælp til kommunens borgere.

Indstilling og beslutning

Servicedirektøren indstiller, at

- De nye frit valg priser 2021 godkendes, og at priserne kommer til at gælde fra 1. juni 2021

Social- og Sundhedsudvalget, den 3. maj 2021:

Anbefales.

Sagsfremstilling

Kommunalbestyrelsen skal fastsætte frit valg priser for levering af praktisk hjælp og personlig pleje efter servicelovens § 83. Priserne skal afspejle kommunens gennemsnitlige langsigtede omkostninger ved levering af hjælpen. Det sker i henhold til bekendtgørelsen om frit valg af leverandør af hjemmehjælp (fritvalgsbevis efter servicelovens § 91 og kvalitetskrav til leverandører af hjemmehjælp efter servicelovens §83)

Idet der de seneste år har været en del ændringer i Hjemmeplejen, omlægning til flere team, overgang til fællessprog III, implementering af nyt omsorgssystem mv. har der i timepriserne været indregnet et mål for brugertidsprocenten også kaldet BTP (et udtryk for hvor meget af plejepersonalets arbejdstid der bruges sammen med borgerne).

Nu viser beregningen af den faktiske BTP for Hjemmeplejen 2020 for perioden januar til oktober, at for "dag" og "øvrige tid" har Hjemmeplejen stort set nået målet. For levering af hjælp i dagtimerne ligger den faktiske BTP en anelse højere (1,41%) end målet var og for levering af hjælp i den "øvrige tid" (aftenvagt, søn- og helligdage) ligger den faktiske BTP en anelse lavere end målet (-1,76%).

BTP for levering af hjælp om natten ligger langt fra målet (-16,38%) og med kommunalbestyrelsens beslutning i november 2020, hvor man fastsatte rammen for natteamet

og dermed besluttede ikke at øge samarbejde mellem Hjemmeplejen og Plejeboligområdet, har Hjemmeplejen ikke mulighed for at nå målet om BTP for nat.

På baggrund af, at BTP i "dag" og for "øvrige tid" er så tæt på det fastsatte mål for BTP og kommunalbestyrelsens fastsatte ramme for natteamet, er det besluttet, at indregne den faktiske BTP (for perioden januar til oktober 2020) i timeprisberegningerne, da de giver det mest korrekte udtryk for kommunens gennemsnitlige langsigtede omkostninger på området.

Årsagen til at BTP kun er beregnet for perioden januar 2020 til oktober 2020 er at Hjemmeplejen overgik til et nyt vagtplansystem pr. 2. november 2020, og der er fortsat en lille udfordring i forhold til uddata.

Beregningen af priserne er dermed sket med udgangspunkt i regnskabet for 2020 og den faktiske brugertidsprocent (BTP). Herudover er de økonomiske effekter i forhold til kapitalisering af elevernes arbejdskraft for Hjemmeplejen, praktiskvejlederforløb samt skift af centerchef i Center for Ældre.

Økonomiske konsekvenser

Der afregnes pt. med følgende timepriser til de private leverandører

	Priser ekskl. moms	Priser inkl. moms
Praktisk hjælp	475,55 kr.	594,40 kr.
Personlig pleje, dag	509,57 kr.	636,92 kr.
Personlig pleje, øvrig tid	622,30 kr.	777,84 kr.
Personlig pleje, nat	877,18 kr.	1.096,44 kr.

Genberegningen af timepriserne betyder, at priserne pr 1. juni 2021 ændres til nedenstående timepriser

	Priser ekskl. moms	Priser inkl. moms
Praktisk hjælp	474,78 kr.	593,48 kr.
Personlig pleje, dag	512,43 kr.	640,54 kr.
Personlig pleje, øvrig tid	663,48 kr.	829,35 kr.
Personlig pleje, nat	1.383,33 kr.	1.729,16 kr.

Genberegningen af timepriserne har følgende betydning for de enkelte timepriser (forskelle mellem gammel og ny pris)

	Priser ekskl. moms	Priser inkl. moms
Praktisk hjælp	-0,77 kr.	-0,92 kr.
Personlig pleje, dag	2,86 kr.	3,62 kr.
Personlig pleje, øvrig tid	41,18 kr.	51,51 kr.
Personlig pleje, nat	506,15 kr.	632,72 kr.

Ovenstående viser, at der er et lille fald i timeprisen for praktisk hjælp, mens de øvrige priser stiger. Ændringerne kan henføres til ændringen i den indregnede BTP.

Der er pt. kun én privat leverandør godkendt til levering af hjemmehjælp til borgerne i kommunen. Der er i alt 299 borgere der modtager hjælp fra den private leverandør og det er primært praktisk hjælp der leveres.

Ved årsskiftet vil ovenstående priser blive justeret i forhold til politiske beslutninger i forbindelse med budgetvedtagelsen for 2022 samt fremskrevet med gældende pris- og lønskøn for området.

Supplerende sagsfremstilling

-

Punkt 9: Opdatering af beslutningsgrundlag for etablering af nyt plejecenter m.m.

Bilag

Bilag 1 – Plejeboligmodel opdaterede tal - model 1 - scen 5 år fortsat historik inkl. venteliste

Bilag 2 - Plejeboligmodel opdaterede tal - model 1 - scen 5 år fortsat historik inkl. venteliste med nedlagt Toftegård og nyt Bykær

Bilag 3 - Plejeboligmodel opdaterede tal - model 1 - scen 5 år fortsat historik inkl. venteliste med bevaret Toftegård og nyt Bykær

Åbent punkt

9 Opdatering af beslutningsgrundlag for etablering af nyt plejecenter m.m.

27.42.00P05-0002

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Social- og Sundhedsudvalget	03-05-2021	9	

Politisk sagsgang

Social- og Sundhedsudvalget beslutter
Natur- og Miljøudvalget orienteres

Resumé

Som følge af budgettet for 2021 blev det besluttet, at beslutningsgrundlaget for at etablere et plejecenter skulle opdateres og drøftes politisk i 1. halvår 2021.

Grunden var, at udviklingen på tidspunktet gav anledning til at stille spørgsmålstejn ved behovet for plejeboliger trods et stigende antal ældre. I forbindelse med at plejeboligbehovet skulle analyseres, besluttede man også at få vurderet behovet for vedligeholdelse på det nuværende plejehjem Toftegården i Hasle.

Der foreligger nu de indledende undersøgelser om plejeboligbehov og behovet for evt. vedligeholdelse af Toftegården.

Indstilling og beslutning

Servicedirektøren indstiller, at

- a) Orienteringen tages til efterretning
- b) Sagen drøftes med henblik på den videre behandling

Social- og Sundhedsudvalget, den 3. maj 2021:

- a) Orienteringen taget til efterretning
- b) Social- og Sundhedsudvalget drøftede de 3 scenarier og udvalget anbefaler at der arbejdes videre med scenarie 3 for en yderligere kvalificering.

Kommunaldirektøren indstiller, at Natur- og Miljøudvalget:

- Tager orienteringen til efterretning.

Natur- og Miljøudvalget den 4. maj 2021:

Sagsfremstilling

Bornholms Regionskommune har i april 2021 424 plejeboliger, hertil kommer 34 midlertidige/aflastningspladser.

Antallet af pladser vurderes at dække det aktuelle behov på Bornholm i 2021 da den maximale ventetid på 2 måneder for garantiventeliste overholdes uden problemer.

En optælling i årene 2018 – 2021 viser følgende antal gennemsnitlige ledige boliger på årsbasis:

2018	20 (fra uge 17)
2019	21
2020	31
2021	28 (indtil uge 14)

Ses der nøjere på den specifikke venteliste til plejebolig (borgere, som søger bestemt plejebolig) kan man se, at der er bestemte geografiske område, som har størst søgning. Borgerne kan i øvrigt stå på venteliste til flere steder på én gang, som 1. 2. og 3. prioritet.

Nedenstående oversigt viser kun borgernes 1. prioritet.

Opgørelse af venteliste pr. 21/4-21:

Hjemmeadresse	Tofttegården	Lunden	Snorrebakken	Snorrebakken farvede huse	NMC	Aabo	Nylars	Klippebo	i alt
3700 Rønne		8	1	2		1			12
3790 Hasle	2	1	2						5
3781 Klemensker									0
3720 Åkirkeby				1		1			2
3751 Østermarie			1						1
3740 Svaneke									0
3730 Nexø					4				4
3770 Allinge			3					5	8
3760 Gudhjem		1							1
Udenøs	1		1	2					4
I alt	3	10	8	5	4	2	0	5	37

Årsagen til at ventelistens borgere ikke takker ja til en af de tomme boliger, kan antages at være fordi behovet for at flytte ikke er presserende:

Ansøgningen kan være imødekommet alene på borgerens omfang af hjælp, og borgerens ønsker at vente på den specifikke bolig der ønskes.

Som led i analysen er der gennemført en genberegning af plejeboligbehovet i KL's beregningsmodel for plejeboligbehov. Modellen opdateres årligt, og der er i forhold til det nærværende punkt anvendt den model, der er udgivet på KL's hjemmeside d. 26. januar 2021.

Modellen opdateres således løbende via indberetninger fra Danmarks Statistik, og fremskriver en kommunes behov for plejeboliger ud fra dækningsgrader, udviklingen i kommunens befolkning og forskellige forhold vedrørende udnyttelsen af boligerne.

KL's fremskrivningsmodel fremskriver plejeboligbehovet på baggrund af bl.a. andelen af befolkningen i forskellige aldersgrupper, der enten bor i eller er på venteliste til plejeboliger. Det betyder, at der er en indbygget mekanisme, som gør at den konkrete behov for plejeboliger til dels følger befolkningsudviklingen. I virkelighedens verden slår denne mekanisme dog ikke

fuldt igennem. De ældres plejeboligbehov afhænger af funktionsevnen, og den gennemsnitlige funktionsevne for en given aldersgruppe forventes at ændre sig i fremtiden.

Modellen bygger derfor på det scenarie, at de ældres behovsgrad for så vidt angår plejebolig, vil falde i kommende år. Det er endvidere en bærende præmis i modellen, at antallet af plejeboliger skal være af et sådant antal, at kommunen kan overholde forpligtelsen om at tilbyde en plejebolig senest to måneder efter, at en borger er blevet visiteret til en sådan.

Modellen bygger således på en række forudsætninger, konkrete data og valg af scenarier, som er beskrevet nedenfor:

- En forventning om, at plejeboligbehovet i de næste 5 år vil falde i samme grad, som det har været tilfældet i årene 2013-2019
- Et gennemsnitligt plejeboligbehov på 32 måneder
- 1 måneds tomgang ved fraflytning af plejebolig
- Andel på garantiventeliste (dvs. personer, som skal tage imod første ledige plejebolig uanset geografi m.v.) på 1 %
- Status primo 2021 jf. DST: 424 plejeboliger. 448 personer med plejebenhov.

Data er overvejende de nyeste tal fra Danmarks Statistik (DST). De er dog efterfølgende kontrolleret og konsekvensrettet ift. de aktuelle tal fra plejebolig- og ældreområdet på Bornholm inklusive den aktuelle venteliste til plejeboliger.

Ud fra ovenstående fremsættes 3 scenarier.

Scenarie 1: Nuværende antal boliger – Bevarelse af Toftegården

Ud fra KL's fremskrivningsmodel, og med nuværende antal boliger, kan man på Bornholm forvente et behov afspejlet i en venteliste på 72 i 2025, stigende til et behov svarende til en venteliste til plejeboliger på 183 i 2032. Fremskrivningen kan ses af bilag 1.

Scenarie 2: Nedrivning af Toftegården og nybyggeri af Bykær

På baggrund af ovenstående model er der udarbejdet en udgave med tilsvarende forudsætninger, men hvor en nedrivning af Toftegården og nybyggeri af Bykær i Hasle er lagt ind i modellen. Konkret nedlægges der 36 boliger og opføres 60 nye boliger i 2025 (netto 24 ekstra boliger).

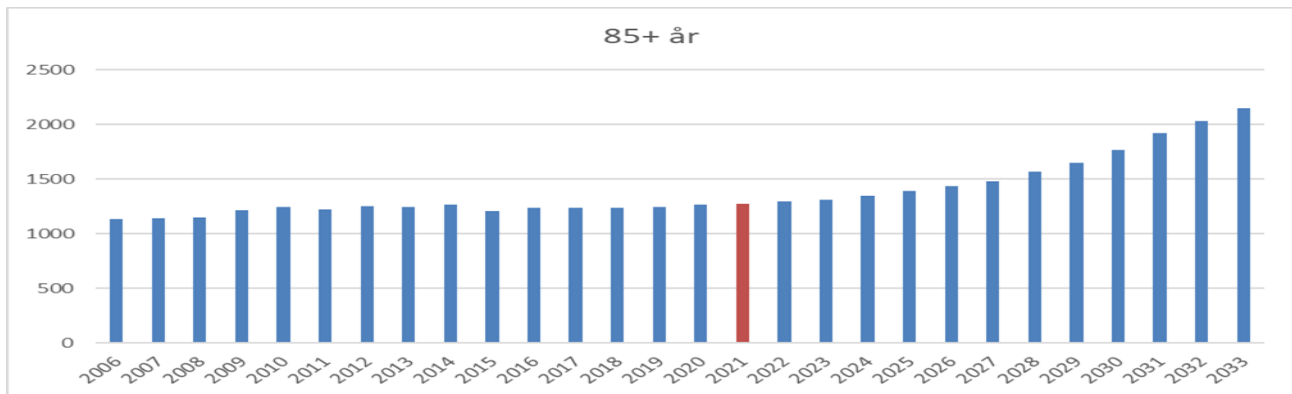
Det vil jf. modellen betyde, at plejeboligbehovet nedbringes til en forventet venteliste på 48 i 2025, stigende til et behov i 2032 afspejlet i en venteliste på 159. Resultaterne fra modellen med tilpasning af bygningsmassen er vedlagt som bilag 2.

Scenarie 3: Bevarelse og renovering af Toftegården og nybyggeri af Bykær

Stadig med udgangspunkt i KL, fremskrivningsmodel som ovenfor, men Toftegården bevares og Bykær etableres med 60 boliger. Dette vil medføre en venteliste på 12 i 2025 og 132 i 2032. Modellens resultat kan ses af bilag 3.

Selvom befolkningsudviklingen ikke er den eneste faktor, og der i modellen er taget hensyn til forventningen til sund aldring, er der dog en så markant udvikling i befolkningen over 85 år, at det alt andet lige vil have konsekvenser for behovsudviklingen.

Administrationen er af den opfattelse, at hvis man lægger KL's fremskrivningsmodel til grund for en beslutning, så er scenarie 3 den mest fremtidssikrede løsning. Det forudsætter dog at det er muligt at renovere Toftegården. Administrationen vil også henlede opmærksomheden på, at i fald man vælger scenarie 3, bør man forholde sig til det søgemønster til plejeboliger der ses i dag, hvor bevægelsen er ind mod Rønne.

Som det ses af figuren er der i dag 1.271 personer over 85 år på Bornholm, mens tallet i 2033 er steget til 2.149. Det svarer til en stigning på 69 % eller 878 borgere yderligere i aldersgruppen. Den relativt voldsomme stigning skyldes, at de store efterkrigsårgange i stigende grad bevæger sig ind i de relevante aldersgrupper.

Befolkningsprognosen er som udgangspunkt altid knyttet til en vis usikkerhed især i prognosens sidste år (her 2033). Usikkerheden knytter sig dog typisk til mellemkommunale flytninger og migration. Idet udsigten til, at de ældre over 85 år flytter til andre kommuner, er relativt begrænset, vil prognosens forudsigelser efter alt at dømme være ret stabile.

Fremtidens behov/målgrupper – mulige udfordringer i fremtiden.

Antallet af borgere med en demensdiagnose forventes, på trods af sund aldring, at stige i takt med den demografiske udvikling. Erfaringen viser at de fleste borgere med en demensdiagnose får behov for en plejebolig.

Desuden er der flere yngre borgere med erhvervet hjerneskade som på grund af både fysiske og kognitive udfordringer har behov for døgnophold. De vælger oftest at ville blive på øen og flytter dermed ind i en plejebolig hvor omgivelser og aktiviteter er stilet mod den ældre borger.

Både dag- og døgnophold til Ældre borgere, der er bevilget aflastning jf. lov om social service § 84.1, af hensynet til deres samlevende pårørende, tilbydes i dag ophold på Sønderbo.

Denne målgruppe har oftest en demensdiagnose og dermed et stort både fysisk og psykisk plejebæhov. Målgruppen har svært ved at rumme de mange stimuli og påvirkninger, der er i et hus som Sønderbo, der ud over aflastning også huser borgere med aktivitetstilbud og midlertidige ophold.

Center for Sundhed og Forebyggelse og Center for Ældre, ser med fordel at aflastningstilbud til ældre, både dag og døgnophold, samles på en anden lokation end Sønderbo.

Istandsættelse af plejehjemmet Toftegården.

Ejendomme og Drift, Ejendomsservice, har været ude og vurderet bygningsmassen på Toftegården for det tilfælde, at man enten vælger ikke at bygge Bykær, og borgerne dermed bliver boende på Toftegården, eller man vælger at beholde Toftegården samtidig med at man bygger nyt.

Der er således udarbejdet et notat med et anlægsbudget, som er vedlagt som bilag 4, og som opgør de samlede omkostninger ved en generel istandsættelse af bygningen, som både omfatter en opgradering af de tekniske løsninger, men i sær opgradering på den enkelte bolig. Her udvides boligarealet ikke, og der sammenlægges ikke 2 boliger til en bolig. I stedet er der fokuseret på nye overflader i boligerne samt en total modernisering af wc/baderum hvor der er beregnet helt nye installationer samt nye moderne velfærdsløsninger omkring sanitet og badeforhold.

Ejendomsservice oplyser, at der bl.a. påtænkes gennemført følgende istandsættelsesarbejder:

1. Ventilationsanlægget retableres
2. Varmeanlægget renoveres
3. Lysarmaturer skiftes.

Endvidere påtænkes der gennemført følgende istandsættelsesarbejder i relation til boligerne:

4. Tekniske installationer
5. Klimaskærm, bl.a. isolering af ydervægge
6. Indvendige overflader
7. Udskiftning af døre og vinduer
8. Terrasserne tilgængelighedssikres
9. På toiletter udskiftes sanitet, der etableres gulvvarme, gulvbelægning skiftes indvendige døre og skabe udskiftes.

Den samlede vurdering af det økonomiske behov til istandsættelse af Toftegården er beregnet til 42 mio. kr. ekskl. moms.

Juridisk vurdering iht. plejehjemsbekendtgørelsen

Ejendomsservice har anmodet Juridisk Service om en vurdering af, i hvilket omfang Plejehjemmet Toftegården kan istandsættes uden at arbejderne fører til, at plejehjemmet skal ombygges efter reglerne i almenboligloven.

Kommunalbestyrelsen driver det bestående plejehjem efter de hidtil gældende regler i lov om social bistand. Dette gælder også efter istandsættelse og mindre ombygning jf. plejehjemsbekendtgørelsen § 1. Det er Juridisk Service antagelse, at plejehjemsbekendtgørelsen således giver regionsråd og kommunalbestyrelser en vid adgang til at vedligeholde de oprindelige plejehjem, så plejehjemmene over tid fortsat kan udgøre et alternativt tilbud til almenbolig modellen.

Juridisk Service er således af den opfattelse, at en løbende vedligeholdelse af et plejehjem er indenfor rammerne af Plejehjemsbekendtgørelsen. At der er et vedligeholdelsesefterslæb på Plejehjemmet Toftegården, som i et vist omfang nødvendiggør et samlet set større istandsættelsesarbejde, bringer ikke i sig selv den samlede mængde af vedligeholdelses arbejder uden for Plejehjemsbekendtgørelsens rammer, der i § 1 specifikt nævner istandsættelsesarbejder og mindre ombygninger som lovlige aktiviteter efter bekendtgørelsen.

Det afgørende er således det enkelte arbejdes art og karakter.

Juridisk Service har efterfølgende været i dialog med BDO om problemstillingen. BDO's tilkendegivelser medfører, at Juridisk Service anbefaler, at sagen undersøges nøjere med det formål, at det bl.a. afklares, om opførelsen af Toftegården oprindeligt er finansieret med støttede midler og om BDO's fortolkning af plejehjemsbekendtgørelsen deles af Indenrigs- og Boligministeriet.

Genhusning under byggesagen

Det må forventes at den enkelte beboer skal genhuset i byggeperioden, hvilket ikke er en del af anlægsbudgettet. Der foreslås derfor at benytte ledige boliger på Toftegården som genhusningsarealer under en evt. byggeperiode.

Fremtidig drift:

Der er ikke udført beregninger på fremtidig drift, begrundet i en forventet nedgang i driftsudgifter som hentes i nye installationer, moderne belysning samt opgradering af ventilationsanlæg. Alle disse nye tiltag forventes at have en positiv virkning på fremtidige driftsudgifter.

Økonomiske konsekvenser

-

Supplerende sagsfremstilling

-

Punkt 10: Plejecenter Nylars - Målgruppe, boliger m.m.

Åbent punkt

10 Plejecenter Nylars - Målgruppe, boliger m.m.

27.42.00G01-0081

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Social- og Sundhedsudvalget	03-05-2021	10	

Politisk sagsgang

Social- og Sundhedsudvalget orienteres

Resumé

Social- og Sundhedsudvalget har bedt om en orientering om Plejecenter Nylars, herunder målgruppe, boliger og aktiviteter m.m.

Indstilling og beslutning

Servicedirektøren indstiller,

- At orienteringen tages til efterretning

Social- og Sundhedsudvalget, den 3. maj 2021:

Orienteringen taget til efterretning.

Sagsfremstilling

Lovgrundlag m.m.:

Plejecenter Nylars er boliger opført efter lov om almene boliger § 5 stk. 2. Boligerne er omfattet af plejeboligarantien (§ 54 a), hvilket betyder, at kommunalbestyrelsen skal tilbyde ældre, der har særligt behov for en almen plejebolig, jf. § 5, stk. 2, eller for en plads på et plejehjem, jf. § 192 i lov om social service, en sådan bolig eller plads senest 2 måneder efter optagelse på en venteliste.

Der har ikke i de seneste år været venteliste til boligerne på Nylars, men heller ikke tomme boliger i længere tid, ud over, den tid det tager at få sat en bolig i stand.

Organisation:

Plejecenter Nylars er en del af afdelingen "Plejecenter Nylars, Snorrebakken, Aabo", som ledes af en plejecenterleder. Den daglige faglige ledelse udføres af leder af Plejecenter Nylars, Jannie Fuglsang-Damgaard. Der er tilknyttet ca. 32 personaler, hvor langt hovedparten er social- og sundhedsassistenter. På opgørelsestidspunktet var der 23. Desuden er der ansat køkkenassistent, ernæringsassistent, plejehjemsassistent, sygehjælper, husassistent og pædagogisk assistent. Der er også ansat social- og sundhedselever i psykiatripraktik.

Målgruppe:

Nylars Plejecenter danner rammer for borgere med dobbeltdiagnoser, hvilket betyder at borgerne har både forskellige psykiske lidelser, samt et tidligere eller aktivt misbrug af diverse rusmidler. Størstedelen af borgerne er mellem 55 og 65 år. De fleste har kognitive udfordringer oftest frembragt af et tidligere større misbrug.

Borgerne bor mange år på Nylars og der er sjældent udskiftning i beboergruppen, bortset fra de to midlertidige pladser.

Om boligerne:

Plejecenteret er i 2 etager og ombygget i 2005. Der er 18 permanente boliger, og 2 boliger til midlertidigt ophold. Boligerne er 1-værelses lejligheder. Alle har eget køkken. Det er muligt at have dyr med, hvis det vurderes at pasning, penge til dyrlæge, foder, loppekure etc. er tilstede.

Beboerne har, foruden egen lejlighed, adgang til relativt nyrenoveret/ombygget fælles opholdsstue og køkken, hvor der er ansat køkkenpersonale, og alle måltider fremstilles.

Til boligerne er der en fælles gårdhave, hvor der i forbindelse med COVID-19 er opført drivhus/mødested, Der er desuden en lille overdækket pavillon.

Der betales husleje, og minimushuslejen før evt. boligydelse er ca. 8.500 kr. Ved indflytning betales indskud med ca. 26. – 27.000 kr. Boligydelser er individuelt udregnet.

Hjælpen i boligen:

Der ydes fortrinsvis hjælp efter serviceloven og sundhedsloven. Det vil sige ydelser som personlig og praktisk hjælp, medicinadministration og andre sundhedslovsydelser (sårpleje m.m.). Der ydes bl.a. også hjælp med kontakt til Center for Misbrug. Der arbejdes relationelt, og størstedelen af dagen går med at give psykisk støtte til at være i eget liv. Størstedelen af beboerne har nedsat eller ingen motivation til at lave dagligdagsting, nogen skal motiveres til overhovedet at komme op om morgenen.

Aktiviteter:

Beboerne færdes selv ind og ud af plejecenteret, i det omfang de kan og deltager i aktiviteter ude i samfundet, som de selv ønsker det. På plejecenteret er der forskellige tilbud om aktiviteter. Det kan f.eks. være stolemotion, socialt samvær, oplæsning, øvrige aktiviteter i forhold til årstiderne, ture i bus ud i det blå, indkøbsture og m.m. Aktiviteterne tager udgangspunkt i ønsker fra beboerne.

Beboerne har her, ligesom på de øvrige plejecentre i kommunen, mulighed for at benytte en ½ time om ugen til klippekortsydelser.

Relation til beboerne:

Der arbejdes rehabiliterende, og mål sættes sammen med beboerne. Nylars er indrettet som et leve og bo miljø. Et sted, hvor mennesker med behov for pleje og omsorg kan bo og leve et liv, som giver mening for den enkelte.

Heri ligger et stort arbejde med at hjælpe den enkelte med at få økonomien til at slå til, et misbrug er dyrt. Der bruges mange samtaletimer med den enkelte, da beboerne har svært ved at være sammen med for mange mennesker af gangen, men også for at lave alkoholaftaler, således økonomien holder til hele måneden. Der arbejdes motiverende for at beboeren skal få en smule egenomsorg tilbage i sit liv, så som hygiejne, erkende behovet for lægebesøg, modtage foreslået behandling osv.

Et liv, hvor omsorgen, udover pleje af kroppen, også har fokus på det sociale og aktive i et menneskes liv. Et hjem, hvor maden, og madlavningen, er en naturlig del af hverdagen. Et sted, hvor beboerne kan leve det hverdagsliv, de ønsker og magter, og med udgangspunkt i deres tidligere tilværelse.

Samarbejde med pårørende:

De pårørende er meget velkomne. Der er dog ikke det store formaliserede samarbejde med de pårørende, men de inddrages i det omfang beboerne ønsker det. Mange har ikke længere kontakt eller kun meget sparsom.

Brugerinddragelse:

Der er ikke nedsat et egentligt beboer- og familieråd, men brugerinddragelsen sker på beboermøder, som holdes hver måned og altid den 2. tirsdag. Beboerne har mulighed for, og opfordres til, at komme med punkter til drøftelserne.

Der er af beboerne valgt en beboerformand som daglig leder samarbejder med omkring dagsordener og referater fra møderne og som kommer som repræsentant for beboerne ved problemer eller ønsker.

Udfordringer:

Leder af Nylars oplyser, at det bl.a. er en udfordring, at borgerne har dobbelt diagnoser, og at personalet af den årsag har brug for kompetenceløft. Som det er nu, søger man selv rundt i forskellig teori, og prøver sig frem. I efteråret 2021 forventes afholdt 2x3 dages uddannelse i neuropædagogik.

Personalet er mere end bare personale for beboerne. Det opleves at man er containere, familie, advokater, økonomer, hjælpere, støtter, vejledere. Da de fleste af vores beboere har mistet forbindelsen til familien, når de kommer til os.

Der opleves af og til problemer i lokalområdet. Plejecenteret har måtte arbejde sammen med den mobile politistation i Nylars, da naboerne følte sig chikaneret af nogle beboere. For at give en forståelse af, at de fleste beboere på Nylars er fredelige mennesker, med særlige udfordringer, har byens borgere været inviteret ind i huset til rundvisning og kaffe og beboerbagte kager. Så en indsats for at bevare en god stemning i byen er også en opgave vi tager alvorligt.

Stedet oplever også, at der skal kæmpes ekstra for ressourcerne, idet den nuværende budgetmodel på plejeboligområdet mest kigger på fysiske begrænsninger, når ressourcer skal tildeles. De fleste af beboerne kan praktisere fysiske opgaver, men skal støttes og vejledes af personalet i længere tid for at magte opgaven. Således er ydelsen psykisk omsorg og pleje den ydelse, som der arbejdes med ca. 70 % af dagen, men den kan være svær at argumentere for at få tildelt til beboerne.

Økonomiske konsekvenser

-

Supplerende sagsfremstilling

-

Punkt 11: Opfølgning på indsats for bekæmpelse af ensomhed blandt ældre

Åbent punkt

11 Opfølgning på indsats for bekæmpelse af ensomhed blandt ældre

27.00.00A21-0004

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Social- og Sundhedsudvalget	03-05-2021	11	

Politisk sagsgang

Social- og Sundhedsudvalget orienteres

Resumé

Social- og Sundhedsudvalget blev orienteret om indsatsen for bekæmpelse af ensomhed blandt ældre i kommunen d. 24. august 2020 (punkt 5), herunder, at der skulle oprettes en ny funktion som tovholder for arbejdet med at opspore og afhjælpe ensomhed blandt ældre. Dette er nu ændret, således at ressourcerne mest muligt anvendes ude i hjemmeplejen.

Indstilling og beslutning

Servicedirektøren indstiller,

- at orienteringen tages til efterretning og sagen sendes til Ældrerådet, Handicaprådet og Udsatterådet til orientering.

Social- og Sundhedsudvalget, den 3. maj 2021:

Orienteringen taget til efterretning og sendes til Ældrerådet, Handicaprådet og Udsatterådet til orientering.

Sagsfremstilling

Midlerne, som blev givet kommunen til bekæmpelse af ensomhed, tab af livsmod, sorg og selvmord blandt ældre, blev drøftet på et debatomøde i marts 2020, hvor alle interessenter på området deltog.

Efterfølgende blev det besluttet, at der skulle arbejdes med 5 temaer

1. **Opsporing** – Hvem er de ensomme? Og hvor finder vi dem? og hvilke handlemuligheder er der?
2. **Overblik over tilbud** – der er et hav af tilbud til ældre. Der efterlyses et samlet overblik over disse.
3. **Transport** – det vil sige muligheden for at kunne transportere sig hen til venner og bekendte og sociale arrangementer.
4. **Lokaler** – hvor foreninger kan holde til og afholde diverse arrangementer.
5. **Besøgsvenner** – lønnede medarbejdere til socialt udsatte borgere.

Det blev ligeledes besluttet at arbejdet skulle forankres i Center for Ældre, men at det ville ske i en tværgående organisering af samarbejdet. Der skulle oprettes en ny funktion i Center for Ældre, som tovholder for arbejdet med at opspore og afhjælpe ensomhed blandt ældre.

Stillingen er, bl.a. på grund af COVID-19 situationen, ikke opslået ledig, og i mellemtiden er indsatsen blevet revurderet.

Der arbejdes nu på, at der ansættes en projektudvikler i max. 5 måneder. Dette skal føre til en plan for indsatsen i de 5 temaer, herunder opsporing og besøgsvenner. Efter projektudviklingen vil der skulle ansættes 2 – 3 medarbejdere i praksisfeltet ude hos borgerne. Der forudsættes fortsat en koordinering med Center for Sundhed og Forebyggelse om indsatsen, herunder særligt med frivillighedskonsulenten og seniorrådgiverne.

Økonomiske konsekvenser

-

Supplerende sagsfremstilling

-

Punkt 12: Redegørelse for magtanvendelser på ældreområdet 2020

Åbent punkt

12 Redegørelse for magtanvendelser på ældreområdet 2020

27.66.08K07-0022

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Social- og Sundhedsudvalget	03-05-2021	12	

Politisk sagsgang

Social- og Sundhedsudvalget orienteres

Resumé

Én gang årligt skal det politiske niveau orienteres om antallet af magtanvendelser og andre indgreb i selvbestemmelsesretten foretaget jf. lov om social service, kapitel 24, 24 a, og 24 b, §§ 124 c – 136 f. Center for Ældre har derfor udarbejdet den årlige redegørelse for magtanvendelser på ældreområdet 2020.

Indstilling og beslutning

Servicedirektøren indstiller,

- Orienteringen taget til efterretning.

Social- og Sundhedsudvalget, den 3. maj 2021:

Orienteringen taget til efterretning.

Sagsfremstilling

Hjælp efter serviceloven forudsætter som udgangspunkt, at den pågældende er indforstået med at modtage hjælpen, idet hjælpen gives ud fra princippet om den personlige friheds ukrænkelighed.

Anvendelse af magt og andre indgreb i selvbestemmelsen må alene ske for at sikre personens omsorg, værdighed og tryghed. Magtanvendelse er sidste udvej, og skal altid registreres.

Magtanvendelsesreglerne bygger på nogle centrale principper, som medarbejderne skal tage i betragtning, hver gang man overvejer magtanvendelse:

- Begrænse magten mest muligt – dvs. socialpædagogisk bistand, omsorg og pleje går forud for magtanvendelse
- Mindsteindgrebsprincippet – magtanvendelsen skal begrænses til det absolut nødvendige og mindst mulige indgribende
- Proportionalitetsprincippet – indgrebet skal stå i rimeligt forhold til det man vil opnå
- Skånsomhedsprincippet – indgrebet skal være så skånsomt og kortvarigt som muligt.

Reglerne om magtanvendelse blev revideret i 2019 med ikrafttrædelse 1. januar 2020. Revisionen af magtanvendelsesreglerne har bl.a. betydet, at magtanvendelsesreglerne er blevet delt op i regler, der gælder alle personer med betydelig og varigt nedsat psykisk funktionsevne. (kapitel 24) og regler, der gælder personer med betydelig og varigt nedsat psykisk funktionsevne, som ikke er en konsekvens af demens el.lign. (kapitel 24 a), og

personer med betydelig og varig nedsat psykisk funktionsevne, som er en konsekvens af demens el.lign. (kapitel 24 b.)

Denne lovrevision gør, at redegørelsens tal og §§ ikke er direkte sammenlignelige med foregående år, hvorfor der ikke er medtaget statistik herfor.

Der er i 2020 indberettet magtanvendelser foretaget efter:	antal
§ 124 d, fastholdelse (kap. 24)	1
§ 128 b, tryghedsskabende velfærdsteknologi – ansøgning om (kap. 24)	1
§ 136 c, kortvarig fastholdelse i personlige hygiejnesituationer (kap. 24 b)	49
§ 136 d fastholdelse - meget grænseoverskridende/konfliktskabende Adfærd (kap. 24 b)	1

Samlet antal indberetninger i 2020 **52**

Myndighed har modtaget, og imødekommet 1 ansøgning om anvendelse af tryghedsskabende velfærdsteknologi. I dette tilfælde en alarm ved dør, således at borger kunne hjælpes inden vedkommende forlod boligen. Det registreres i øvrigt hver gang alarmen går, idet det tæller som en magtanvendelse hver gang. Antallet af registreringer er ikke med i denne redegørelse, idet det sker flere gange dagligt, at alarmen bliver aktiveret, hvilket her betyder, at der kommer personale for at hjælpe borger.

Foruden de daglige registreringer ved alarm/GPS, er der registreret brug af magt 51 gange i 2020. I 2019 var antallet 10 gange. Indgrebene fordeler sig på 3 personer. En enkelt person tegner sig for 49 indberetninger om kortvarig fastholdelse i personlige hygiejne situationer.

Anvendelse af magt skal altid følges op af tryghedsskabende foranstaltninger. I den konkrete sag, er der igangsat et forløb med hjælp fra Den nationale videns- og specialrådgivningsorganisation (VISO), og der er indtil videre ikke modtaget indberetninger om magtanvendelse siden ultimo december 2020.

Hvad dækker de forskellige magtanvendelse over

§ 124 d

Hvis en beboer er til fare for sig selv eller andre, kan personalet beslutte at fastholde, tilbageholde eller føre beboeren tilbage til sin bolig eller til et andet opholdsrum. En beboer er til fare for sig selv eller andre, når der er risiko for, at den pågældende selv eller andre beboere eller personalet risikerer at komme til skade, som følge af beboerens adfærd. Et eksempel kan være, at en beboer, der opholder sig på fællesarealerne, pludselig slår ud efter de andre beboere med sin stok. Hvis ikke personalet kan tale situationen til ro, eller aflede beboeren, så vil magtanvendelse kunne blive en udvej.

§128 b

Kommunalbestyrelsen kan træffe afgørelse om at anvende tryghedsskabende velfærdsteknologi for en beboer i en afgrænset periode, når der er risiko for personskade og forholdende i det enkelte tilfælde gør det påkrævet at afværge denne risiko. Det kan f.eks. være, at en beboer ofte forlader plejecenteret, og ikke vil kunne klare sig selv, eller kunne finde tilbage igen.

Én gang årligt udarbejder social- og indenrigsministeriet (Teknologirådet) en liste over, hvilke former for tryghedsskabende velfærdsteknologi, der kan bruges. Formålet er at understøtte borgerens bevægelsesfrihed, omsorg, værdighed, tryghed og sikkerhed.

Pt. kan følgende former for tryghedsskabende velfærdsteknologi anvendes, hvis reglerne er opfyldt:

- Ind- og udgangsalarmer.
- Fald- og anfaldsalarmer.
- Lokaliserings- og sporingsystemer til personer (GPS)

§ 136 c

Kortvarig fastholdelse i personlig hygiejnesituationer. Gælder kun for demente borgere. Det er muligt for personalet, at fastholde en dement borger i hygiejnesituationer, hvis det er nødvendigt for at sikre personens omsorg, sikkerhed og værdighed. Der er ikke en udtømmende liste over hygiejnesituationer, hvor § 136 c, kan bruges, som det er tilfældet, hvis magten bliver brugt mod en ikke dement borger (§ 136 a).

Der vil skulle udarbejdes en handleplan, hvor det søges sikret, at kortvarig fastholdelse i personlig hygiejnesituationer undgås i fremtiden.

Der er ikke i regelsættet en klar definition på hvad kortvarig er, men det må aldrig være længere end at formålet med magtanvendelsen er opnået, f.eks. at bleskift er foretaget ol.

§ 136 d

Hvis en borger udviser en meget grænseoverskridende eller konfliktskabende adfærd over for en eller flere af de øvrige beboere på et bo- eller dagtilbud, eller hvis en beboer går ind i en anden beboers bolig, uden at vedkommende ønsker det, kan personalet fastholde, tilbageholde eller føre vedkommende tilbage til sin egen bolig eller et andet opholdsrum.

Sagen sendes til kommentering i Ældrerådet.

Økonomiske konsekvenser

-

Supplerende sagsfremstilling

til kommentering i Ældrerådet

Bornholms Ældreråd, den 27. april 2021:

§ 136c med 49 kortvarige fastholdelser er på en og samme person. Der er her igangsat forebyggende foranstaltninger der er ingen indberetninger siden december 2020. hvad gør man for opkvalificering af personalet?

Punkt 13: Tilsyn 2020 Plejecenter Nørremøllecentret

Bilag

Tilsyn Nørremøllecentret 1 (Afd. øst) 2020

Tilsyn Nørremøllecentret 2 (Afd. Nord og Vest) 2020 - 2

Åbent punkt

13 Tilsyn 2020 Plejecenter Nørremøllecentret

27.12.16K09-0254

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Social- og Sundhedsudvalget	03-05-2021	13	

Hvem beslutter

Social- og Sundhedsudvalget

Resumé

Jf. lov om retssikkerhed og administration § 16 har kommunalbestyrelsen pligt til at føre tilsyn med, hvordan de kommunale opgaver skal løses, jf. § 15. Tilsynet omfatter både indholdet af tilbuddene og den måde, opgaverne udføres på. De generelle tilsynsbestemmelser i retssikkerhedsloven suppleres af servicelovens bestemmelser om tilsyn.

Indstilling og beslutning

Servicedirektøren indstiller, at

- Tilsynet tages til efterretning

Social- og Sundhedsudvalget, den 3. maj 2021:
Tilsynet taget til efterretning.

Sagsfremstilling

Det kommunale tilsyn har henholdsvis den 16. november 2020 (Nørremøllecentret 1) og den 18. november 2020 (Nørremøllecentret 2), aflagt anmeldt tilsynsbesøg på Nørremøllecentret.

Tilsynet indbefatter:

Beboernes generelle oplevelse af at bo på stedet, den hverdag der skabes for beboerne, den hjælp der ydes, forplejningen og de kulturelle og sociale aktiviteter.

I forhold til medarbejderne, om der findes let tilgængelige instrukser, som klart beskriver medarbejdergruppens ansvar og kompetenceområder, oplæring af nyt personale og herunder de forskellige forhold omkring omsorgen for de særligt svage beboere samt håndteringen af magtanvendelser.

I forhold til ledelsen de ledelsesmæssige ansvarsområder, den interne organisering af stedets driftsopgaver; opfølgning på tidligere tilsyn, personaleforhold, sygdom, det løbende arbejde med instrukser, sikring af reglerne vedr. magtanvendelse og herunder beboernes retssikkerhed, egenkontrol samt kvalitetsudvikling og medarbejderudvikling.

Kommunikationen mellem medarbejdere og beboere/pårørende og internt mellem medarbejderne og i forhold til ledelsen indgår ligeledes i tilsynet.

Tilsynsrapporterne lægges ud på Tilbudsportalen.

Samlet indtryk:

Nørremøllecenteret 1

Det er Tilsynets oplevelse, at beboerne på Plejecenter Nørremøllecentret afd. 1 Øst oplever at have et godt og trygt tilbud.

De pårørende giver udtryk for en generel tilfredshed, i forhold til det samlede tilbud der ydes overfor deres respektive pårørende, men der udtrykkes også kritik, som plejecentret er bedt om at reagere på

Der tilbydes i nogen grad aktiviteter både i og udenfor afdelingen, og tilbud om vedligeholdende træning overfor den enkelte beboer. Aktivitetsniveauet er dog noget nedsat med baggrund i COVID-19 situationen.

Tilsynet har desuden givet anledning til, at udtale, at beboerne får den hjælp, som de har ret til og behov for set i forhold til serviceloven og de gældende kvalitetsstandarder i kommunen m.m.

Der er forbindelse med tilsynet givet to anbefalinger:

- Tilsynet anbefaler, at der tages skridt til at gennemgå samtlige borgers dokumentation i forhold til helbredstilstande, og de generelle oplysninger, herunder hvem der varetager borgers helbredsmæssige interesser. Tilsynet kommer på opfølgende tilsynsbesøg i maj 2020.
- Tilsynet ønsker en redegørelse for, hvilke retningslinjer der er i forbindelse med nødkald, og en redegørelse for, om retningslinjerne overholdes. Redegørelsen skal være tilsynet i hænde senest 26. februar 2021.

Ledelsens bemærkninger:

Overordnet set er, det glædeligt at læse at NMC Øst fungerer på en tilfredsstillende måde.

Afdeling Øst har for 2 måneder siden fået ny leder hvilket naturligt bevirker, at der vil være emner/opgaver og situationer der ikke er taget hånd om endnu.

Afdeling Øst har i 2020 haft et turbulent år hvor 6 medarbejdere blev lånt ud, da plejetyngden faldt drastisk over en kort periode. Nu da plejetyngden igen er steget, er Øst udfordret på rekruttering af personale ligesom resten af ældre området, derfor er det glædeligt at læse at personalet på Øst fungerer godt som en gruppe.

Derudover bemærker Plejecenterleder med tilfredshed:

- At der er fulgt op på sidste tilsyns bemærkninger.
- At dokumentationen er bedret omend der skal sikres et større samarbejde mellem center for ældre og sygeplejen omkring dokumentationen hos borgerne. Plejecenterleder vil på først kommende samarbejds møde italesætte problematikken, omkring de gråzoner for dokumentation i Cura hvor det har vist sig at forekomme.
- Afdeling Øst har iværksat en gennemgang i Cura af alle beboerne via deres kontaktperson, der tages et antal beboere op på gruppemøde ugentligt hvor Cura/dokumentationen drøftes. Der bør således ikke forekomme yderligere dokumentations problemer ved opfølgningen i maj.
- At beboerne på Øst føler at de har et godt liv.
- Der er ikke nedfældede retningslinjer omkring nødkald på NMC. Ledelsen vil undersøge om en sådan findes i Ældre eller om vi skal udarbejde en sådan snarest.

Alle medarbejdere er gjort bekendt med at nødkald svares der på med det samme. Dette er gjort mundtlig og via mail til alle medarbejdere på Øst af teamets leder.

Plejecenterleder er vidende om at daglig leder har indsendt en redegørelse som ønsket.

Nørremøllecenteret 2

Det er Tilsynets oplevelse, at beboerne på Plejecenter Nørremøllecentret 2 (Afd. Nord og Vest) oplever at have et godt og trygt tilbud.

De pårørende giver udtryk for stor tryghed i forhold til det samlede tilbud der ydes overfor deres pårørende.

Der tilbydes aktiviteter både i og udenfor afdelingerne, og tilbud om vedligeholdende træning overfor den enkelte beboer.

Tilsynet har desuden givet anledning til, at udtale, at beboerne får den hjælp, som de har ret til og behov for set i forhold til serviceloven og de gældende kvalitetsstandarder i kommunen m.m.

Der er forbindelse med tilsynet givet en anbefaling:

- Tilsynet finder, at om end dokumentationen er blevet bedre siden sidste tilsyn, så var der fejl og mangler i den gennemgåede dokumentation, især var der mangler i forhold dokumentation af helbredstilstande (12 sygeplejefaglige problemområder).

Ledelsens bemærkninger:

Plejecenterleder bemærker sig, at Tilsynet finder en bedring i dokumentationen siden sidste tilsyn, hvilket findes glædeligt.

Dog er der bemærkning på de 12 sundhedsfaglige problemområder, hvor leder af NMC 2 i efteråret 2020 har haft fokus på, at disse var mangelfuldt udfyldt og startet en proces for, at rette op på disse områder i Cura.

Det er således leder, der følger op på om det er sket/sker, løbende hos kontaktpersonerne, hen over de kommende måneder.

Plejecenterleder er samlet set tilfreds med NMC 2, det er betryggende at læse at både beboere, pårørende og medarbejdere mener at det er et godt sted at være.

Den samlede rapport fremsendes til Ældreråd og Handicapråd for kommentering.

Økonomiske konsekvenser

-

Supplerende sagsfremstilling

Til kommentering i Handicaprådet:

Handicaprådet den 19. april 2021:

Taget til efterretning. Handicaprådet anerkender, at der er sket en forbedring i dokumentationen og rådet forventer, at der følges op på fejl og mangler.

Til kommentering i Ældrerådet:

Bornholms Ældreråd, den 27. april 2021:

Tilsyn 2020 Nørremøllecentret ØST:

Der er stadigvæk dokumentationsproblemer m.h.p. helbredstilstande.

Vi bemærker os, at der ikke er nok fokus på klippekortsydelse.

Nørremøllecentret NOR og Vest:

Sygefraværet er højt 6-10 % over et år?.

Det er angiveligt ikke arbejdsrelaterede langtidssygemeldinger.

Leder får nu, ved COVID 19 smitteudbrud, samlet svar på alle beboerne - dog kun mundtligt.

Der arbejdes regionalt på en bedre løsning.

Punkt 14: Opfølgende plejecentertilsyn – Plejecenter Klippebo

Bilag

Opfølgende plejecentertilsyn Plejecenter Klippebo den 25. februar 2020

Åbent punkt

14 Opfølgende plejecentertilsyn – Plejecenter Klippebo

27.12.16K09-0260

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Social- og Sundhedsudvalget	03-05-2021	14	

Politisk sagsgang

Social- og Sundhedsudvalget

Resumé

I forbindelse med det årlige plejecentertilsyn på Plejecenter Klippebo den 25. november 2020, afgav det kommunale Tilsyn en skærpet anbefaling:

Der er forbindelse med tilsynet givet en skærpet anbefaling omkring dokumentationen:

- Tilsynet giver en skærpet anbefaling om, at dokumentationen specifikt omkring genoplivning og livsforlængende behandling skal angive, at der er taget lægefaglig stilling. Tilsynet følger op om 3 måneder ved uanmeldt besøg.

Tilsynet har efterfølgende, den 25. februar 2021, aflagt opfølgende plejecentertilsyn.

Indstilling og beslutning

Servicedirektøren indstiller,

- at tilsynet tages til efterretning

Social- og Sundhedsudvalget, den 3. maj 2021:

Tilsynet taget til efterretning.

Sagsfremstilling

Der blev foretaget stikprøver i dokumentationen på 6 beboere, hvor der i journal var anført stillingtagen til IGVH (Ingen Genoplivning Ved Hertestop).

Tilsynet har i forbindelse med stikprøvekontrollen, haft et særligt fokus på nedenstående punkter:

- IGVH herunder om der kan dokumenteres lægefaglig stillingtagen til dette, hvis der i journalen er anført IGVH.

I forhold til stikprøverne har Tilsynet følgende kommentarer:

IGVH:

Tilsynet fandt, ved stikprøvetagningen i dokumentationen på 6 beboere, hvor der var angivet stillingtagen til IGVH, at der var sikret at der også var taget lægefaglig stilling til IGVH

Samlet konklusion:

Tilsynet finder at der er fulgt tilfredsstillende op på den af Tilsynet afgivne skærpede anbefaling

Bemærkning:

Tilsynet er i mail af den 11. januar 2021, fra leder på Klippebo, blevet orienteret om, at alle beboere, hvor der er anført, at der er taget stilling til IGVH, er gennemgået således at der nu er taget korrekt lægefaglig stilling til IGVH.

Økonomiske konsekvenser

-

Supplerende sagsfremstilling

Til kommentering i Handicaprådet:

Handicaprådet den 19. april 2021:

Handicaprådet fastslår, at der naturligvis skal dokumentation for lægefaglig stillingtagen til IGVH og noterer, at det er der rettet op på i januar 2021.

Til kommentering i Ældrerådet:

Bornholms Ældreråd, den 27. april 2021:

Det er positivt, at dokumentationen i forbindelse med IGVH nu er på plads.

Punkt 15: Årsrapport 2020 for Rusmiddelområdet

Bilag

Årsrapport 2020 for Rusmiddelområdet i Center for Sundhed og Forebyggelse i Bornholms Regionskommune

Åbent punkt

15 Årsrapport 2020 for Rusmiddelområdet

27.51.04A00-0001

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Social- og Sundhedsudvalget	03-05-2021	15	

Politisk sagsgang

Social- og Sundhedsudvalget beslutter

Resumé

Der foreligger en Årsrapport 2020 for Rusmiddelområdet i Center for Sundhed og Forebyggelse, der giver en orientering om arbejdet inden Rusmidler, herunder de væsentligste temaer i 2020.

Indstilling og beslutning

Servicedirektøren indstiller, at

- Orientering tages til efterretning

Social- og Sundhedsudvalget, den 3. maj 2021:

Orienteringen taget til efterretning.

Sagsfremstilling

Årsrapport 2020 for Rusmiddelområdet beskriver, hvorledes indsatserne i 2020 i stort omfang har været præget af Corona-pandemien og ønsket om at fastholde og gennemføre så meget behandling og støtte-kontakt-arbejde som muligt. Det er vurderingen, at det i stor udstrækning er lykkedes, at få både borgere og medarbejdere sikkert og forsvarligt gennem pandemien ved at tilbyde alternativer til det personlige fremmøde. Der har således været tilbud om at mødes til samtaler i det fri, over telefonen eller på Skype og mange borgere har taget imod de alternative tilbud.

Så på trods af de mange udfordringer er det lykket Rusmiddelområdet at holde kontakt til langt de fleste indskrevne og at gennemføre en god og ordentlig behandling. Opgørelser over indskrevne og forløb i 2020 viser, at trods en nedgang i starten af nedlukningen er aktiviteten ikke faldet i forhold til tidligere år. Dette skyldes bl.a. at borgerne har været indskrevet i længere tid, da borgerne i større grad end tidligere har været bekymret for tilbagefald på grund af større isolation og ensomhed på grund af Coronarestriktionerne.

Corona-pandemien har dog også betydet, at den planlagte udvidelse af dagbehandlingen er udskudt til 2021 ligesom et planlagt udviklingsprojekt vedrørende socialbehandling for stofmisbrug i samarbejde med Socialstyrelsen har måttet aflyses.

Årsrapporten indeholder endvidere nærmere oplysninger om de enkelte områder indenfor Rusmiddelområdet, herunder oplysninger om udviklingen indenfor Stof- og Alkoholbehandling, Værestedet samt Støtte-Kontakt-Personarbejdet.

I årsrapporten henvises også til "Status på projekt Ungerådgivning" behandlet på udvalgets møde den 1.2 2021 samt Socialtilsynets rapport, der konkluderer, at Stof- og Alkoholbehandlingen i BRK fortsat har den fornødne kvalitet og samlet set fortsat opfylder betingelserne for godkendelse, jf. §§ 6 og 12-18 i Lov om Socialtilsyn; behandlet på udvalgets møde den 4.1 2021.

Økonomiske konsekvenser

-

Supplerende sagsfremstilling

-

Punkt 16: Status på udviklingen indenfor Genoptræningen i BRK

Åbent punkt

16 Status på udviklingen indenfor Genoptræningen i BRK

29.21.04A00-0005

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Social- og Sundhedsudvalget	03-05-2021	16	

Politisk sagsgang

Social- og Sundhedsudvalget beslutter

Resumé

Med sagen gives en status på udviklingen indenfor Genoptræningen i BRK, herunder en stigende aktivitet med deraf affødt ventetid og vanskeligheder ved at tilbyde genoptræningen indenfor ventetidsgarantiens tidsfrist på 7 kalenderdage.

Indstilling og beslutning

Servicedirektøren indstiller, at

- Orienteringen tages til efterretning

Social- og Sundhedsudvalget, den 3. maj 2021:

Orienteringen taget til efterretning.

Sagsfremstilling

Genoptræningsområdet i kommunen har udviklet sig meget siden strukturreformen i 2007 og løbende fået tilført en række ny opgaver indenfor Sundhedsloven. Hvor genoptræningsområdet i kommunen tidligere primært varetog opgaver indenfor Serviceloven, har BRK i dag myndighedsansvaret for ambulans genoptræning efter hospitalsbehandling, vederlagsfri fysioterapi til svært handicappede, forløbsprograms-træning¹, samt specialiseret rehabilitering.

Den vederlagsfri fysioterapi varetages af privatpraktiserende fysioterapeuter og den specialiserede genoptræning efter hospitalsbehandling foregår i overensstemmelse med lovgivningen og kliniske retningslinjer i hospitalsregi. Men kommunen afholder den fulde udgift til såvel den vederlagsfri fysioterapi som til den specialiserede genoptræning.

Øvrige opgaver – træning efter serviceloven, almen ambulans genoptræning efter hospitalsbehandling, forløbsprograms-træning samt specialiseret rehabilitering - varetages alle af BRKs Genoptræningsenhed, der i dag beskæftiger 34 ergo- og fysioterapeuter.

Genoptræning efter Sundhedsloven

¹ Forløbsprogrammer er en standardiseret beskrivelse af den tværfaglige, tværsektorielle, koordinerede og evidensbaserede sundhedsfaglige indsats samt opgavefordeling, samarbejde og koordinering mellem involverede aktører med udgangspunkt i en given patientgruppe. BRK tilbyder i henhold til Sundhedslovens § 119 forløbsprograms-træning til borgere med kroniske sygdomme som KOL, diabetes, hjertesygdomme, lænderyg og kræft.

Genoptræning efter Sundhedsloven udgør nu størstedelen af aktiviteten i Genoptræningsenheden – mere præcist ca. ¾ af aktiviteten vedrører træning efter Sundhedsloven.

Kravene til kvalitetsniveauet i den kommunale genoptræning efter Sundhedsloven blev fra 2015 skærpet med to nye specialiseringsniveauer samt med krav til organisering, kompetenceniveau og tværregionalt samarbejde. I juli 2018 blev der desuden indført ventetidsgaranti for genoptræning efter hospitalsbehandling, der betyder, at kommunen skal tilbyde borgeren start af genoptræning senest 7 kalenderdage efter borgeren er udskrevet fra hospitalet. Såfremt BRK ikke lever op til dette, har patienterne mulighed for at vælge genoptræning hos en privat leverandør, hvor BRK afholder udgiften.

Arbejdet i Genoptræningen i BRK tilrettelægges ud fra:

- Anbefalinger der er givet i Sundhedsstyrelsens Kliniske Retningslinjer
- Gældende genoptræningsforløbsbeskrivelser udarbejdet i regi af Sundhedsaftalerne med Region Hovedstaden.
- En ressourcetildeling til aktiviteter, der svarer til Københavns kommunes.

Genoptræningsenheden har de senere år oplevet stigende travlhed, hvilket også fremgår af tabel 1, der viser udviklingen i antal henviste til genoptræning efter Sundhedsloven i perioden 2018 til 2020.

Tabel 1: Udviklingen i antal henviste til genoptræning efter Sundhedsloven (SUL).

Indsats\årstal	2018	2019	2020	Ændring 2018 til 2020	
Almen genoptræning (SUL § 140)	1463	1541	1730	267	18%
Forløbsprograms-træning (SUL § 119)	217	763	670	453	209%

Almen genoptræning

Hospitalerne henviser til almen genoptræning i kommunen og udviklingen i antallet af henviste afspejler i stor udstrækning aktiviteten på hospitalerne. Som det fremgår af tabel 1 er antallet af henvisninger til almen genoptræning steget med 267 på 2 år, svarende til en stigning på 18 %. Det stigende antal henviste til almen genoptræning har øget ventetiden og siden medio 2020 har det ikke været muligt at opfylde ventetidsgarantien for ambulans genoptræning efter hospitalsbehandling.

Aktuelt har ingen borgere benyttet sig af den udvidede ventetidsgaranti. Med en fortsat øget ventetid forventes flere borgere at benytte sig af muligheden for at vælge et genoptræningsforløb hos en privatpraktiserende fysioterapeut.

Forløbsprograms-træning

Antallet af henviste til forløbsprograms-træning er på 2 år steget med 453 henviste svarende til en stigning på 209 %. Den store stigning er en afledt effekt af, at en omlægning og styrket indsats i den patientrettede forebyggelse i Center for Sundhed og Forebyggelse med indførelse af afklarende samtaler, nye og differentierede tilbud i samarbejde med Bornholms Hospital og ikke mindst en lettere henvisningsvej for praktiserende læger.

Stigningen i antallet af henviste er således positivt udtryk for, at omlægningerne i kommunens tilbud indenfor den patientrettede forebyggelse opleves relevante for såvel henvisende praktiserende læger som borgere med kronisk sygdom. Omlægningen har dog samtidig øget presset på kapaciteten i Genoptræningen. På forløbsprograms-træning er ingen ventetidsgaranti og den aktuelle ventetid er 4 til 6 uger.

Træning efter Serviceloven

Genoptræningsenheden har også på Servicelovens område oplevet stigende travlhed de senere år, hvilket fremgår af tabel 2.

Tabel 2: Udviklingen i antal henviste til træning efter Serviceloven, samt øvrige ydelser leveret til ældreområdet i perioden 2018 til 2020

Indsats\årstal	2018	2019	2020	Ændring	
				2018 til 2020	
Genoptræning og vedligeholdende træning (SEL § 86 stk. 1 og 2)	104	325	323	219	211 %
Øvrige ydelser: Akut tryksår, palliativ fysioterapi, vurdering og vejledning m.v.	354	298	258	-96	-27 %

Det fremgår af tabel 2, at antallet af henviste til genoptræning og vedligeholdende træning efter serviceloven er steget med 219 på 2 år, svarende til en stigning på 211%. Det stigende antal henviste har særligt øget presset på Genoptræningens styrke-balance hold. Styrke-balance holdene er det primære tilbud til borgere, som har haft et kort individuelt træningsforløb med rehabiliterings- terapeuterne fra Genoptræningen. Der er nu en ventetid på 4 – 6 uger og afbrydelsen af borgerens træningsforløb er demotiverende og kan forlænge den tid det tager at opnå funktionsforbedring.

Den kraftige stigning – der ses fra 2018 til 2019 - er en afledt effekt af en omlægning af den rehabiliterende indsats indenfor ældreplejen ultimo 2018. Ultimo 2018 blev der tilført 3 fuldtidsterapeutstillinger til udvikling af SOSU-medarbejdernes rehabiliterende kompetencer, hvilket har øget medarbejderes opmærksomhed på behovet for indsatser til borgerne indenfor ældreplejen. Det har medført, at Myndighed i Ældre nu visiterer langt flere borgere til træning efter Servicelovens § 86 end tidligere.

De øvrige ydelser leveret til ældreområdet viser et fald, der dog langt fra opvejer stigningen på øvrige område.

Kapaciteten i Genoptræningen

Som det fremgår af ovenstående har et stigende antal henviste på en række områder presset kapaciteten/terapeut-ressourcerne i Genoptræningen med deraf stigende ventetid for borgere.

Når restriktionerne som følge af covid-19 fjernes, vil det igen blive muligt at have fulde hold, hvilket forventes at kunne reducere ventetiden til forløbsprograms-træning, herunder også ventetiden til styrke-balance holdene.

Ophævelsen af covid-19 restriktionerne vil dog kun i begrænset omfang kunne reducere ventetiden på den individuelle almene genoptræning efter hospitalsbehandling, hvorfor der også fremadrettet må påregnes problemer med at overholde ventetidsgarantien.

En fortsat manglende overholdelse af ventetidsgarantien kan som nævnt også føre til, at flere borgere vil benytte sig af muligheden for 'udvidet frit valg af genoptræning', når BRK ikke kan tilbyde opstart af genoptræning indenfor 7 kalenderdage.

I forbindelse med indførelsen af 'udvidet frit valg til genoptræning' i 2018 fik Genoptræningen tilført 485.000 kr. årligt via bloktilskuddet. De tilførte midler blev anvendt til ansættelse af én terapeut i Genoptræningen, og har frem til medio 2020 været tilstrækkelig til at sikre overholdelse af ventetidsgarantien.

Men hvis borgerne, som følge af fortsat lang ventetid til almen genoptræning, vælger et forløb hos privatpraktiserende fysioterapeuter vil ikke blot ventetiden til genoptræning, men også Genoptræningens økonomi komme under pres, idet udgiften skal afholdes indenfor Genoptræningens eget budget.

Udviklingen følges derfor nøje.

Økonomiske konsekvenser

-

Supplerende sagsfremstilling

-

Punkt 17: Etablering af ungeråd

Åbent punkt

17 Etablering af ungeråd

00.01.00A00-0083

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Social- og Sundhedsudvalget	03-05-2021	17	

Politisk sagsgang

Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget indstiller
Natur- og Miljøudvalget indstiller
Børne- og Skoleudvalget indstiller
Social- og Sundhedsudvalget indstiller
Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget beslutter

Resumé

Kommunalbestyrelsen har i forbindelse med budget 2021 besluttet, at der skal etableres et Ungeråd på Bornholm og har i den forbindelse afsat kr. 50.000,00 til etablering af et ungeråd i 2021 med henblik på, at Bornholms Ungeråd afholder sit første møde i januar 2022. Før administrationen udarbejder et endeligt oplæg med en konkret rammer for et Ungeråd, tages en politisk drøftelse af fordele og ulemper ved forskellige vilkår og rammer for et kommende Ungeråd. På baggrund af disse politiske drøftelser, vil der blive oversendt et sammendrag og forslag til økonomiske modeller til forhandlingerne for budget 2022. Efterfølgende vil der til september 2021 blive forelagt en politisk sag til endelig godkendelse, hvor en specifik model for et Bornholms Ungeråd og rammer for Ungerådets arbejde konkretiseres.

Indstilling og beslutning

Kommunaldirektøren indstiller, at

- Udvalgene drøfter ønsker til rammer for et kommende Ungeråd på Bornholm.

Social- og Sundhedsudvalget, den 3. maj 2021:

Social- og Socialudvalget vurderer at Ungerådet skal forankres i Børne- og Skoleudvalget og at de unge skal være med til at udvikle organiseringen af Ungerådet.

Sagsfremstilling

Kommunalbestyrelsen har i forbindelse med budget 2021 besluttet, at der skal etableres et Ungeråd på Bornholm og har i den forbindelse afsat kr. 50.000,00 til etablering af et ungeråd i 2021 med henblik på at Bornholms Ungeråd afholder sit første møde i januar 2022. I forlængelse heraf har administrationen indsamlet erfaringer og viden fra andre kommuner og Netværket af Ungdomsråd (NAU) samt været i dialog med interesserede unge på Campus Bornholm om deres ønsker til et kommende Ungeråd.

Før administrationen udarbejder et endeligt oplæg med en konkret rammer for et Bornholmsk Ungeråd, fremlægges et oplæg til politisk drøftelse af fordele og ulemper ved forskellige vilkår og rammer for et kommende Ungeråd i forhold til at understøtte, at Bornholms Ungeråd bliver

et velfungerende råd, som reelt bliver talerør for de unge på Bornholm og kan blive bindeled mellem ungdomslivet på Bornholm og kommunalbestyrelsen. På baggrund af disse politiske drøftelser, vil der blive oversendt et sammendrag og forslag til økonomiske modeller til forhandlingerne for budget 2022. Efterfølgende vil der til september 2021 blive forelagt en politisk sag til endelig godkendelse, hvor en specifik model for et Bornholms Ungeråd og rammer for Ungerådets arbejde konkretiseres.

Hvad er et Ungeråd?

Netværket af ungdomsråd (NAU) definerer et Ungeråd som:

Et kommunalt funderet råd bestående af en gruppe af unge, der repræsenterer og varetager unges interesser uafhængigt af politiske tilhørsforhold. Et ungdomsråd er et uafhængigt organ, der repræsenterer alle unge i kommunen overfor kommunalbestyrelsen. Ungdomsrådets primære mål er at skabe et link mellem lokalpolitik og ungdomsliv, hvor indflydelse og repræsentativitet er bærende værdier.

Det er meget forskelligt, hvordan ungerådene i de forskellige kommuner fungerer. Nogle steder har Ungerådet fra start været knyttet til et konkret arbejde med at udarbejde en Ungepolitik. Herudover er Ungerådet et oplagt organ, som kommunens udvalg og kommunalbestyrelse kan sende sager til kommentering eller i høring hos. Men ungeråd i andre kommuner har stået for andre aktiviteter såsom:

- Bidraget til den demokratiske debat i forbindelse med valg ved at stå for paneldebatter og politiske dueller i forbindelse med valg.
- Lavet arrangementer på Ungdommens Folkemøde.
- Arrangere happenings eksempelvis for at forbedre forholdene for cyklisme eller kollektiv transport eller gøre opmærksom på mangel på ungdomsboliger.
- Sociale arrangementer der bringer forskellige grupper af unge sammen (eksempelvis store fodboldkampe på storskærm eller by mesterskaber i Wii fitness)
- Kommunikation til medier, sociale medier og konkrete målgrupper for at gøre opmærksom på forslag eller problematikker, som Ungerådet ønsker fokus på.

I forlængelse af disse forskellige aktiviteter et ungeråd kan stå for, er det oplagt at kommunens politikere gør sig klart, om der er konkrete opgaver og eller konkrete projekter, som man ønsker at et kommende Ungeråd skal arbejde med? Og i den forbindelse, hvilket budget Bornholms Ungeråd skal have til at kunne gennemføre aktiviteter.

Gode råd fra andre kommuner om ungeråd

Forud for at etablere et Ungeråd på Bornholm, har administrationen undersøgt på hjemmesider og været i personlig kontakt med NAU og flere kommuner, som allerede har etableret ungeråd eller ungdomsråd, herunder disse kommuner: Mariager Fjord Kommune, Odsherred Kommune, Jammerbugt Kommune, Stevns Kommune, Lolland kommune som har fortalt om deres erfaringer med ungeråd. Nedenfor opsamles nogle overordnede gode råd, som udspringer af disse kommuners erfaringer.

Unge ønsker ikke at forpligtes sig for en lang periode

Erfaringer fra andre kommuner er, at udformningen af et ungeråd skal tage højde for, at unge sjældent kan overskue at skulle forpligte sig for flere år, såsom en fireårig valgperiode. Flere kommuner fortæller, at de fleste ikke kan overskue mere end et år. Det kan derfor være relevant at tage højde for, at der skal kunne være en løbende udskiftning i Ungerådet. Modsat opleves det også som en styrke, når der er en fast kerne i Ungerådet, der kan drive rådet.

Engagementet slukkes hvis de unge mødes med langsomme processer og bureaukrati

Flere medarbejdere der har arbejdet med ungerådet i andre kommuner fortæller, at de har oplevet Ungerådet være godt kørende, når unge, som brænder for en konkret sag har mulighed for at arbejde inden for ungerådets rammer. Det opleves som væsentligt, at der gives gode muligheder for at emner fra Ungerådet, hurtigt og fleksibelt kan behandles og handles på, da de unges gejst og drive kan slukkes, hvis de oplever at blive mødt af langsomme processer eller megen bureaukrati. Der kan i den forbindelse tænkes i, at Ungerådet kan få adgang til at bringe sager på dagsordenen i de politiske fagudvalg og råd og nævn, samt have mulighed for at stille spørgsmål til administrationen og få fagmedarbejdere eller ledere til at deltage på et møde i Ungerådet.

Ungerådet kører bedst på egen hjemmebane og på uformel vis

Erfaringer fra andre kommuner er, at det har stor betydning hvor Ungerådet har til huse og afholder sine møder. Oplevelsen er, at hvis møderne afvikles for "kommunalt" i administrations bygninger, bliver det demotiverende i forhold til at få unge til at engagere sig. Det er erfaringen, at de unge ønsker at møderne holdes på deres "hjemmebane", hvor de unge naturligt kommer. Dette kan være i et ungdomshus, klub, gymnasium mv.

Det anbefales, at møder i Ungerådet kører på de unges præmisser og gøres mere uformelle end andre politiske møder typisk fungerer.

Mulighed for at lave aktiviteter

Flere kommuner beskriver, at Ungerådet råder over et budget, som Ungerådet kan benytte til få forplejning til møderne, men også til at kunne lave events og arrangementer, der engagerer unge mere bredt. Der er dog store forskelle på, hvor stort dette er, det kan variere fra 25.000 kr. til 300.000 kr. Et fast budget suppleres i nogle kommuner med, at Ungerådet ansøger om midler i kommunen til at afvikle konkrete aktiviteter.

Transporten kan være en udfordring for deltagelse

Lange afstande og udgifter til offentlig transport kan være en hindring for deltagelse i Ungeråd. En mulighed er at betale for transportudgifter. Nogle kommuner har ved nogle arrangementer haft arrangeret bustransport eller samkørselsordninger, så de unge blev hentet.

Ønsker til et Ungeråd fra en gruppe af unge på Campus

I forbindelse med forberedelserne med at etablere et Ungeråd på Bornholm har administrationen afholdt møde med en gruppe på syv elever fra Campus Bornholm – denne kontakt blev etableret via det fælles elevråd på Campus Bornholm.

På dette møde blev der vist stor interesse for at deltage i et kommende Ungeråd. For de unge var det vigtigt, at unge bredt på øen (ikke alene elever på Campus Bornholm) kan deltage i Ungerådets arbejde – også unge, som ikke er i uddannelse. Blandt disse unge var der ønske om at det skal være et åbent Ungeråd, hvor alle er velkomne, og at der skal kunne etableres grupper ad hoc, som arbejder med et bestemt emne. De unge talte dog også for, at der skulle være en fast kerne (et formandskab eller en bestyrelse), som kan drive Ungerådet.

Når der blev spurgt ind til, hvilke typer emner som denne gruppe unge ønskede at et kommende Ungeråd skal beskæftige sig med, var de unges trivsel et primært fokus. Det kunne både handle om ensomhed og om konsekvenserne af den digitale undervisning. De unge havde

også et stort engagement i forhold til at få fokus på udsatte unge, herunder misbrug blandt unge.

De unge ønskede at et Ungeråd skulle have mulighed for at afholde events og aktiviteter af forskellig art, for at kunne engagere andre unge.

De unge gav udtryk for et stort ønske om at få et sted for unge generelt (et ungehus), som også kunne være et naturligt hjemsted for et kommende Ungeråd. Dette skulle være et sted, hvor man kan møde andre unge, have lektiecafe, købe en billig kop kaffe, og hvor der kan være rum for aktiviteter for unge på Bornholm.

Sammensætning af Ungeråd

De eksisterende Ungeråd organiserer sig på mange forskellige måder. Nedenfor er skitseret nogle overordnede modeller:

Institutioner udpeger medlemmer af Ungeråd – Ungerådet kan sammensættes ved at lade udvalgte institutioner eller uddannelsesretninger udpege et medlem hver til Ungerådet (eksempelvis Campus, 10. klasses centeret, folkeskolerne, FGU m.fl.). Ved denne model er der fra start en bred repræsentation af unge i Ungerådet. En ulempe ved denne model er, at ikke alle unge nødvendigvis vil være repræsenteret af disse institutioner og uddannelsesretninger og at flere unge derfor ikke vil have mulighed for at stille op.

Et åbent Ungeråd hvor alle interesserede unge kan deltage i arbejdet – Ungerådet kan sammensættes ved, at lade Ungerådet være åbent, så alle interesserede unge kan deltage på møderne. Herved har alle mulighed for at få emner på dagsordenen og mulighed for at deltage fleksibelt, når de har tid og sager de brænder for. Blandt de interesserede unge kan der vælges en kerne (et fast formandskab) på eksempelvis tre unge, som repræsenterer Ungerådet eksternt og som forbereder dagsordenerne til møderne fra gang til gang. Disse unge vælges på et møde for alle interesserede unge. Denne model understøtter, at unge kan gå ind i arbejdet i Ungerådet sammen med nogle venner og dermed lade eksisterende sociale relationer blive en drivkraft for at få unge engageret i Ungerådet.

Der vælges et fast Ungeråd (en bestyrelse) for en afgrænset periode (eksempelvis 1 eller 2 år) – Alle unge inviteres til at stille op til valg til ungeråd. Medlemmer af Ungerådet samt supplement vælges til en bestyrelse på en årlig generalforsamling, hvor hele ungerådsbestyrelsen vælges. Herefter er det op til den valgte ungerådsbestyrelse, hvordan de ønsker at inddrage andre unge i deres arbejde.

Ad hoc arbejdsgrupper – Uanset hvilken af ovenstående modeller der vælges, kan der suppleres med at der løbende nedsættes ad hoc arbejdsgrupper, der organiserer de unge om enkelte projekter/emner, som nogle unge brænder for. Denne model er ikke mindst oplagt i forbindelse med det åbne ungeråd.

Aldersgrænse

Ungeråd kan omfatte forskellige aldersgrupper, hvilket er forskelligt fra kommune til kommune. Det kan alene være teenagere fra 13 til 19 år. Andre steder går grænsen til 21 år eller 25 år. Hos NAU arbejder man med en aldersgrænse fra 13 til 30 år.

Politiske repræsentanter i Ungerådet

Uanset den konkrete model som vælges, skal det overvejes, om kommunalbestyrelsen skal udpege repræsentanter til at deltage i ungerådet. Dette kan styrke forankringen til det kommunalpolitiske arbejde, modsat kan unge opleve, at det ikke er de 'unges råd', men politikernes.

Hvem skal Ungerådet referere til?

Det er forskelligt fra kommune til kommune, om Ungerådet referer direkte til kommunalbestyrelsen, økonomiudvalget eller fagudvalg som fritidsudvalg, børne- og skoleudvalg m.fl.

Et forslag kan være at lade Ungerådet referere til kommunalbestyrelsen, men også give Ungerådet mulighed for at bringe emner op for de stående udvalg, ligesom de stående udvalg kan sende sager til orientering og kommentering i Ungerådet. Ungerådets ad hoc-udvalg, som arbejder med et specifikt emne, kan i denne forbindelse invitere et udvalg til temamøde, som ligger inden for udvalgets fagområde. Det kan eksempelvis være et emne om misbrug og udsatte unge, som Ungerådet inviterer Social- og Sundhedsudvalget og Børne- og Skoleudvalget til temamøde om, eller Ungerådet der inviterer natur- og Miljøudvalget til temamøde om unges ønsker til den kollektive trafik. Formålet vil være at sikre involvering og samskabelse mellem unge, politikere og eventuelle fagprofessionelle.

Møder i Ungerådet

I nogle kommuner afholder Ungerådet møder ca. 8 gange om året og i andre afholdes møder 1-2 gange om måneden. Hvordan disse møder planlægges kan afhænge af Ungerådets egne ønsker og behov. Ligesom mødekadencen i ad hoc-udvalg om konkrete emner kan variere meget.

Formen for mødet og hvorvidt møderne er åbne eller lukkede afhænger af, hvilken overordnet model, der vælges for Bornholms Ungeråd.

Administrativ bistand

De fleste Ungeråd får administrativ bistand fra kommunen. Hvis Ungerådet sidestilles med Ældreråd, Handicapråd, Udsatterådet mv. kan denne opgave placeres i Politisk Service.

I nogle kommuner er den administrative bistand imidlertid forankret hos koordinatorene i eksempelvis skole- og fritidsforvaltninger eller hos det administrative personale i en ungdomsskole eller ungekulturhus.

Den administrative støtte omfatter hjælp til at udarbejde og udsende dagsordener og referater, deltagelse på møder og hjælp til at facilitere møder og lave skriftlige oplæg (såsom høringssvar).

Kommunens fagcentre kan desuden bistå med viden eksempelvis med oplæg på Ungerådets møder.

Budget

Som nævnt under "Gode råd fra andre kommuner om ungeråd", varierer det meget hvor stort et budget et Ungeråd tildes. I administrationens research har det varieret mellem 25.000 kr. og 300.000 kr. årligt. Hertil kommer, hvad Ungerådene har fået bevilliget til konkrete aktiviteter.

Det skal desuden afklares om unge, der involverer sig i arbejdet for Bornholms Ungeråd, skal have transportomkostningerne dækket? Og skal medlemmer af Ungerådet modtage diæter, som det er tilfældet i Ældrerådet, men ikke i Handicaprådet?

Rekruttering til Ungeråd

Når der til september vedtages en model for Bornholms Ungeråd iværksættes et kommunikationsarbejde, som skal gøre opmærksom på Ungerådet og motivere de unge til at deltage i Ungerådet. Det vil ske med både bred og målrettet kommunikation via medier, sociale medier og ved henvendelser til uddannelsesinstitutioner, elevråd, AULA mv.

Afhængigt af model som vælges for Ungerådet, vil der afholdes et opstartsmøde primo november, hvor Bornholms Ungeråd sammensættes.

Procesplan

Procesplan for det videre arbejde med Ungerådet:

Tidspunkt	Handling
Primo maj	Fagudvalg drøfter sammensætning og rammer for et kommende Ungeråd. På baggrund af fagudvalgenes tilbagemeldinger skrives et sammendrag af disse og der udarbejdes modeller for økonomi til Bornholms Ungeråd. Dette fremsendes forhandlingerne for budget 2022.
Ultimo september	Sagsfremstilling godkendes med konkret model og rammer for Bornholms Ungeråd
Oktober/november	Kommunikationsindsats om Ungerådet og muligheden for at deltage. Der kommunikeres via medier, sociale medier, uddannelsesinstitutioner, kultur- og idrætsforeninger.
Primo november	Afhængigt af den valgte model for Ungerådet, inviteres alle interesserede unge til et opstartsmøde. Dette planlægges i samarbejde med unge, som allerede har vist interesse for det kommende Ungeråd.
December	Orienteringssag til kommunalbestyrelsen om afviklingen af Ungerådets opstartsmøde og sammensætningen af Ungerådet.
Januar 2022	Ungerådet er etableret og afholder sit første møde.

Emner til politisk drøftelse

I forlængelse af ovenstående kan de politiske udvalg drøfte ønsker til et kommende Ungeråd med afsæt i nedenstående spørgsmål:

- Hvordan skal det kommende Ungeråd sammensættes. I hvilket omfang skal det være et åbent råd med løbende optag eller et lukket råd med en fast bestyrelse, der repræsenterer de unge en afgrænset periode?
- Ønskes det at medlemmer af kommunalbestyrelse bliver medlem Ungerådet, ligesom der er deltager kommunalbestyrelsesmedlemmer med i eksempelvis Udsætterådet og Handicaprådet?
- Hvem skal Ungerådet referere til? Skal de referere direkte til kommunalbestyrelsen eller Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget eller et fagudvalg? En mulighed her at lade Ungerådet referere til Kommunalbestyrelsen
- Ønskes en model, hvor Ungerådet kan invitere fagudvalg til temamøder om konkrete emner på udvalgets fagområde?
- Hvilken aldersgrænse ønskes for et Ungeråd?
- I hvilket omfang skal et kommende Ungeråd have mulighed for at stå for at gennemføre aktiviteter og hvilket budget skal der være til dette?
- Skal de unge, der involvere sig i Ungerådets arbejde, have transportomkostninger dækket? Og skal medlemmer modtage diæter?
- Skal det være afgrænset, hvilke emner et Ungeråd må bringe på den politiske dagsorden?
- Hvad ønsker kommunalbestyrelsen at bruge et Ungeråd til? Er der specifikke opgaver, som Ungerådet specifikt ønskes at arbejde med?
- Hvilken administrativ støtte og forankring skal Ungerådet tilbydes – støtte fra Politisk Service eller fra fagkoordinatorer i centrene?

Økonomiske konsekvenser

Der er ved budget 2021 afsat kr. 50.000 til etablering af et Ungeråd. Disse midler anvendes til kommunikationskampagne for det kommende Ungeråd samt opstartsmøde i november, hvor Bornholms Ungeråd sammensættes

Med afsæt i de politiske drøftelser om Bornholms Ungeråd vil der blive oversendt et sammendrag og forslag til økonomiske modeller til forhandlingerne for budget 2022. Efterfølgende vil der til september 2021 blive forelagt en politisk sag til endelig godkendelse, hvor en specifik model for et Bornholms Ungeråd og rammer for Ungerådets arbejde konkretiseres, herunder budget til Ungerådet samt rettigheder omkring at få dækket omkostninger til befordring.

Supplerende sagsfremstilling

-

Punkt 18: Sager til høring i Ældreråd og Handicapråd

Åbent punkt

18 Sager til høring i Ældreråd og Handicapråd

00.01.00P35-0103

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Social- og Sundhedsudvalget	03-05-2021	18	

Indstilling og beslutning

Servicechefen indstiller,

- at punkt 7. "Udkast til tidsplan for revision af kvalitetsstandarder voksenhandicapområdet" sendes til orientering i Ældreråd, Handicapråd og Udsatterådet
- at punkt 11. "Opfølgning på indsats til bekæmpelse af ensomhed blandt ældre" sendes til orientering i Ældreråd, Handicapråd og Udsatteråd

Social- og Sundhedsudvalget, den 3. maj 2021:

Godkendt.

Punkt 19: Gensidig orientering

Åbent punkt

19 Gensidig orientering

00.01.00P35-0103

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Social- og Sundhedsudvalget	03-05-2021	19	

Social- og Sundhedsudvalget, den 3. maj 2021:
Udvalget blev orienteret.